

Hrvatska banka za
obnovu i razvitak

IZVJEŠĆE O DRUŠTVENOJ ODGOVORNOSTI
2009. – 2010.

---

veljača 2012.

SADRŽAJ

SADRŽAJ	2
IZJAVA PREDsjedNIKA UPRAVE	3
ORGANIZACIJSKI PROFIL	4
.....	5
KORPORATIVNO UPRAVLJANJE	6
POSLOVANJE 2009. I 2010.	7
PRIMARNI PROIZVODI HBOR-A.	8
Kreditiranje	9
Malo i srednje poduzetništvo	9
Infrastruktura i zaštita okoliša	9
Poticanje izvoza - kreditiranje izvoza i osiguranje izvoza	10
Ostale aktivnosti	11
PROFIL IZVJEŠĆA	13
Granice izvješća	13
Korištena metodologija i razina primjene	13
Proces definiranja sadržaja i struktura izvješća	13
Zainteresirane strane	13
KLJUČNI UTJECAJI, RIZICI I PRILIKE	14
UN GLOBAL COMPACT	16
OKOLIŠ	17
Program kreditiranja pripreme obnovljivih izvora energije	17
Program kreditiranja projekata zaštita okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije	18
Program izdavanja bankarskih garancija za projekte energetske učinkovitosti	18
Program za promociju projekata energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije u RH	19
EEFF Programi Europske komisije	19
Projekt COAST	20
UNEP FI - Program Ujedinjenih Naroda za zaštitu okoliša - Financijska inicijativa	20
Upitnik o zaštiti okoliša i Mišljenje o utjecaju na okoliš	21
Upravljanje potrošnjom	22
RADNA I LJUDSKA PRAVA	24
Postupak selekcije i zapošljavanje	24
Certifikat Poslodavac Partner	24
Struktura zaposlenika	25
Fluktuacija zaposlenika	27
Edukacija i razvoj zaposlenika	27
Pristup dijalogu između organizacije i njezinih zaposlenika	28
Procjena radne uspješnosti- Ocjena radnika i rukovoditelja	28
Upitnik o organizacijskoj klimi i zadovoljstva poslom	28
Kodeks ponašanja	28
Ravnopravnost spolova	29
Razno	30
DRUŠTVO I ANTIKORUPCIJA	32
Akcijski plan za provođenje Antikorupcijskog programa HBOR-a za razdoblje 2010.-2012.	32
Praćenje usklađenosti	33
Prijava nepravilnosti	33
Zaštita potrošača i pravo na pristup informacijama	33
Obrazovanje za poduzetništvo	34
Sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma	34
Informacijska sigurnost	34
Javna nabava	35
Humanitarne akcije i godišnja druženja zaposlenika	35
KAZALO SADRŽAJA GRI	36
POPIS KORIŠTENIH KRATICA	39

IZJAVA PREDSEDNIKA UPRAVE

Poštovani,

Zadovoljstvo mi je predstaviti Izvješće o društvenoj odgovornosti Hrvatske banke za obnovu i razvitak za razdoblje 2009.-2010. godine, naše treće izvješće o načinu i napretku primjene načela UN Global Compact-a, u području ljudskih prava, radnih prava, okoliša i borbe protiv korupcije.

Izveštajno razdoblje zapamtiti ćemo kao iznimno zahtjevno i izazovno. Globalno, svijet se suočava s posljedicama svjetske gospodarske krize, neodgovornih ulaganja i potrošnje. Istovremeno, posljedice klimatskih promjena pojačavaju potrebe za odgovornim korištenjem i pojačanom zaštitom preostalih resursa. U Hrvatskoj, pred HBOR su postavljeni pojačani zahtjevi za prevladavanje gospodarskih teškoća u smislu osiguravanja kvalitetnih i pouzdanih izvora financiranja i brze prilagodbe naših kreditnih programa potrebama poduzetnika.

U takvim okolnostima, osigurali smo kvalitetne izvore financiranja, zadržali povoljne kamatne stope za krajnje korisnike i izvršili potrebne prilagodbe uvjeta i namjena naših programa. Uveli smo nove kreditne programe koji su poduzetnicima olakšali pristup sredstvima. Ponudu kreditnih programa namijenjenih osjetljivim skupinama poduzetnika, nadopunili smo *Programom za mikro, male i srednje poduzetnike*, a u 2011. godini ponudili smo i program kreditiranja za *Žene poduzetnice*. Započeli smo provoditi aktivnosti koje pružaju potporu poduzetnicima, a istovremeno izgrađuju i naše vlastite kapacitete. Tako smo u okviru *Programa za promociju projekata energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije u Republici Hrvatskoj* započeli koristiti konzultantske usluge domaćih i međunarodnih stručnjaka s ciljem pružanja stručne pomoći kako investitorima koji razvijaju projekte energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, tako i HBOR-u, pri uspostavi znanja i kapaciteta razrade i procjene tih projekata. Istovremeno, pridružili smo se partnerskom projektu „*Dovesti svoju kuću u red*“ i tako započeli sustavne aktivnosti smanjivanja našeg direktnog utjecaja na okoliš.

S ciljem unapređenja poslovne klime uspostavili smo mehanizme prijave nepravilnosti i kršenja etičkog kodeksa. Usvojili smo *Antikorupcijski program HBOR-a* i započeli provedbu širokog spektra antikorupcijskih mjera koje obuhvaćaju područja od etike, financijskog upravljanja, unutarnjeg nadzora i kontrole, javne nabave, zaštite osoba koje u dobroj vjeri prijavljuju korupciji do informiranja. U okviru regulatornih zahtjeva, kao nova kontrolna funkcija, uspostavljena je funkcija *Praćenje usklađenosti*.

Iskoristili smo i ponuđene pozive sa sudjelovanje u nekim novim inicijativama u području zaštite okoliša i održivosti. U 2011. godini pridružili smo se IDFC, klubu 19 razvojnih banaka koje udruženim snagama i kroz raznovrsne promotivne i strateške aktivnosti nastoje doprinijeti ublažavanju posljedica klimatskih promjena, uvođenju zelene infrastrukture i društvenom razvoju. Očekujemo da će nastavak dobre suradnje s međunarodnim financijskim ustanovama i sudjelovanje u ključnim partnerstvima u području održivosti i društvene odgovornosti pridonijeti razvoju inovativnih i okolišno odgovornih razvojnih projekata, te posljedično utjecati na ekonomski i društveni razvoj društva.

HBOR će nastaviti razvijati sustav izvještavanja o održivosti i društvenoj odgovornosti, ugrađivati načela UN Global Compact-a u svoje poslovanje i podupirati aktivnosti lokalne mreže članica UN Global Compact Hrvatska. Očekujemo da će naše provođenje društveno odgovornih aktivnosti i redovito izvještavanje, doprinijeti i razvoju društvene odgovornosti kod naših klijenata i partnerskih banaka, te tako dodatno utjecati na razvoj društveno odgovornog poslovanja u Hrvatskoj.

Za nas, odgovorno poslovanje te minimiziranje naših utjecaja na okoliš nije pitanje dobre volje nego odgovornosti koju kao razvojna banka imamo prema okolišu, zajednici i budućim generacijama.

Anton Kovačev
Predsjednik Uprave

ORGANIZACIJSKI PROFIL

Hrvatska banka za obnovu i razvitak

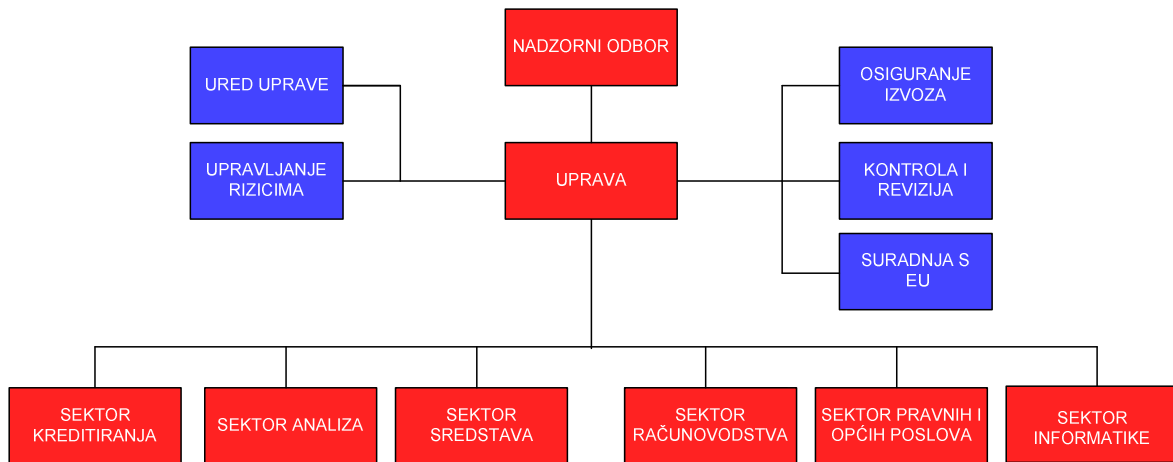
Hrvatska banka za obnovu i razvitak je razvojna i izvozna banka, u 100%-tnom državnom vlasništvu, koja potiče ravnomjerni i održivi razvitak hrvatskog gospodarstva sukladno smjericama strateškog razvitka Republike Hrvatske. Osnovana je u lipnju 1992. godine.

Glavni pravci aktivnosti su financiranje obnove i razvitka hrvatskog gospodarstva, financiranje infrastrukture, poticanje izvoza, potpora razvitku malog i srednjeg poduzetništva, poticanje zaštite okoliša i osiguranje izvoza hrvatskih roba i usluga od političkih i komercijalnih rizika.

Sjedište HBOR-a je u Zagrebu, Strossmayerov trg 9. U Zagrebu banka posluje na ukupno 3 lokacije (Strossmayerov trg, Gajeva ulica i Zelinska ulica). HBOR ima i 5 područnih ureda:

- Područni ured za Slavoniju i Baranju
- Područni ured za Dalmaciju
- Područni ured za Istru
- Područni ured za Liku
- Područni ured za Primorje i Gorski Kotar

Organizacijska struktura HBOR-a na dan 31.12.2010.

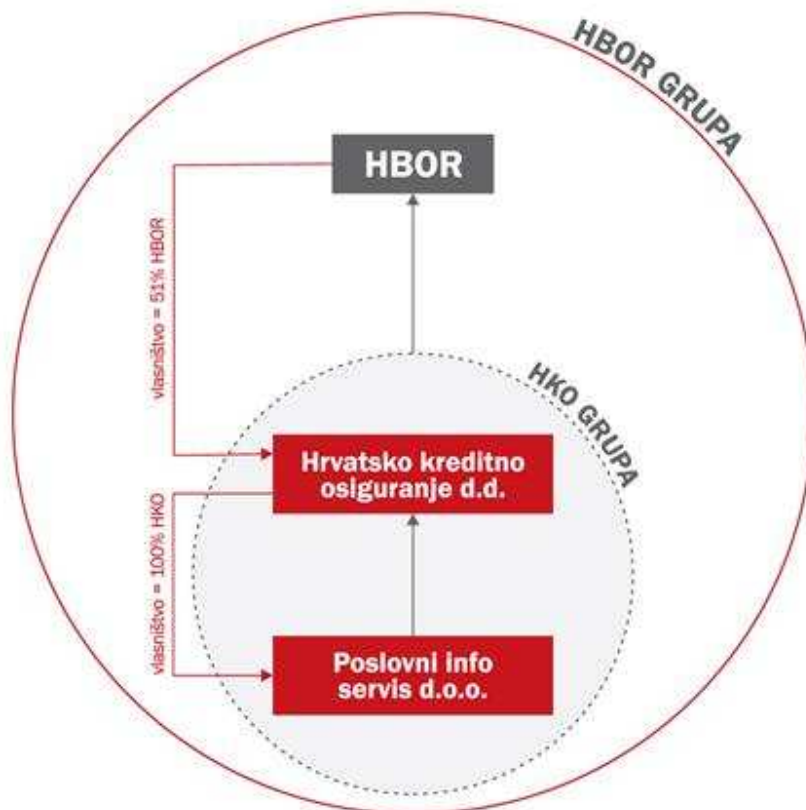

Grupa Hrvatska banka za obnovu i razvitak

HBOR je matično društvo Grupe Hrvatska banka za obnovu i razvitak. Grupa je formirana tijekom 2010. godine početkom rada Hrvatskog kreditnog osiguranja d.d. u čijem je potpunom vlasništvu društvo Poslovni info servis d.o.o. koje je započelo s radom u prosincu 2010. godine.

naziv	uloga unutar grupe	% povezanosti	sjedište	poslovne aktivnosti
Hrvatsko kreditno osiguranje d.d.	ovisno društvo, neposredna kapitalna povezanost	51% s HBOR-om	Republika Hrvatska	osiguravanje inozemnih i domaćih kratkoročnih potraživanja poslovnih subjekata vezanih za isporuke roba i usluga
Poslovni info servis d.o.o.	ovisno društvo, posredna kapitalna povezanost	100% s Hrvatskim kreditnim osiguranjem d.d.	Republika Hrvatska	izrada analiza, procjena kreditnih rizika i pružanje informacija o kreditnoj sposobnosti

Struktura Grupe – shematski prikaz

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

HBOR sustavno prati najbolju praksu na području korporativnog upravljanja te istu ugrađuje u svoje poslovanje sukladno principima i načelima dobrog bankarskog poslovanja.

U HBOR-u se načela korporativnog upravljanja primjenjuju kroz:

◆ Načelo javnosti poslovanja

Godišnja financijska izvješća Banke utvrđuje Nadzorni odbor i podnose se na odobrenje *Hrvatskom saboru*. Na internet stranicama HBOR-a, *Zagrebačke burze d.d.*, *Luksemburške burze* i *Ministarstva financija* redovito se objavljuju financijska izvješća HBOR-a i Grupe. Godišnje se provodi ocjena rejtinga HBOR-a od strane dvije međunarodne nezavisne *rejting agencije* (*Moody's*, *Standard & Poor's*). Sukladno *Zakonu o pravu na pristup informacijama* godišnje se dostavljaju izvješća o zaprimljenim upitima o poslovanju HBOR-a Ministarstvu uprave.

◆ Nadzorni odbor HBOR-a, nadležnost, sastav

Nadzorni odbor utvrđuje načela poslovne politike i strategije, nadzire vođenje poslova banke, donosi kreditne politike HBOR-a, utvrđuje godišnja financijska izvješća, razmatra izvješća unutarnje revizije, vanjskih neovisnih revizora i izvješća *Državnog ureda za reviziju*. Nadzorni odbor prati i kontrolira zakonitost rada Uprave te imenuje i opoziva predsjednika i članove Uprave. Nadzorni odbor čini devet članova i to pet ministara Vlade Republike Hrvatske, tri saborska zastupnika te predsjednik Hrvatske gospodarske komore. Nadzorni odbor osnovao je *Revizijski odbor* u skladu sa *Zakonom o reviziji*.

◆ Uprava HBOR-a, nadležnost i sastav

Uprava zastupa, vodi poslove i raspolaže imovinom HBOR-a te je dužna i ovlaštena poduzeti sve radnje i donijeti sve odluke koje smatra potrebnim za zakonito i uspješno vođenje poslovanja. Ovlaštenja Uprave su: upravljanje i vođenje poslovanja, donošenje normativnih akata kojima se utvrđuje način rada i unutarnja organizacija, donošenje programa kreditiranja, donošenje pojedinačnih odluka o odobrenju kredita i drugih financijskih poslova, odlučivanje o imenovanju i opozivu radnika s posebnim ovlaštenjima, odlučivanje o pravima i obvezama radnika te izvješćivanje Nadzornog odbora. Uprava se sastoji od tri člana koje imenuje Nadzorni odbor, od kojih jednog imenuje za predsjednika Uprave. Mandat predsjednika i članova Uprave traje pet godina uz mogućnost ponovnog imenovanja. Uprava zastupa Banku skupno, po dva člana. Radi osiguranja što efikasnijeg i kvalitetnijeg upravljanja rizicima te svodenja rizika na najmanju mjeru, pri Upravi Banke osnovana su sljedeća tijela: *Odbor za upravljanje aktivom i pasivom*; *Kreditni odbor*; *Odbor za procjenu i mjerenje kreditnog rizika* i *Odbor za upravljanje informacijskim sustavom*.

◆ Sustav unutarnjih kontrola

Stalno utvrđivanje, mjerenje, procjenu i kontrolu svih rizika kojima je HBOR u svom poslovanju izložen, provodi samostalna, nezavisna organizacijska jedinica: *Upravljanje rizicima*. Provjeru adekvatnosti upravljanja rizicima i sustava unutarnjih kontrola, uključujući i funkciju kontrole rizika i funkciju praćenja usklađenosti s propisima i pravilima struke te primjenu unutarnjih politika i procedura Banke, te postupke u svezi sprječavanja pranja novca provodi *Kontrola i revizija* kao neovisna organizacijska jedinica. Posebna organizacijska jedinica, *Suradnja s EU* za glavni zadatak ima prilagodbu poslovanja HBOR-a pravnoj stečevini EU.

◆ Suradnja Uprave i Nadzornog odbora HBOR-a

Uprava i *Nadzorni odbor* ostvaruju uspješnu suradnju koja se očituje u otvorenoj raspravi, a temelj suradnje čini pravodobno podnošenje savjesno pripremljenih izvješća Nadzornom odboru u pisanom obliku. Vrste poslova koje HBOR obavlja samo uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora određene su *Zakonom* i *Statutom HBOR-a* te odlukama Nadzornog odbora.

POSLOVANJE 2009. i 2010.

Tablica 1. Kreditna i poslovna aktivnost

u 000 kn	2010.	2009.	2008.
GOSPODARSTVO	1.680.425	858.174	1.356.564
IZVOZ	3.650.169	4.189.783	3.889.445
INFRASTRUKTURA	206.384	146.061	300.670
MSP	1.079.132	961.326	936.956
UKUPNO KREDITNA AKTIVNOST	6.616.110	6.155.344	6.483.635
GARANCIJSKA AKTIVNOST	4.344	64.772	497.667
MANDATNI POSLOVI	2.221.700	2.496.351	2.129.311
SVEUKUPNO	8.842.154	8.716.467	9.110.613

Tablica 2. Aktiva i kapital

u 000 kn	2010.	2009.	2008.
AKTIVA	22.922.297	20.789.652	18.751.714
KAPITAL	7.009.776	6.672.925	6.283.840

Tablica 3. Prikaz prihoda, rashoda i dobiti

u 000 kn	2010.	2009.	2008.
1. Ukupni prihodi	920.928	943.548	964.740
2. Ukupni rashodi	(802.966)	(778.018)	(789.834)
od čega:			
Operativni troškovi	(86.105)	(88.013)	(87.204)
3. Dobit (1.-2.)	117.962	165.530	174.906

PRIMARNI PROIZVODI HBOR-a

Pregled programa kreditiranja tijekom 2010. godine

PROGRAMI KREDITIRANJA OBNOVE I RAZVITKA GOSPODARSKIH SUBJEKATA

Gospodarstvo (Program kreditiranja gospodarstva)

Restrukturiranje (Program kreditiranja financijskog restrukturiranja)

Likvidnost (Program kreditiranja za poboljšanje likvidnosti)

Obrtna sredstva (Model A)

FINANCIRANJE IZVOZA

Priprema izvoza (Program kreditiranja pripreme i naplate izvoznih poslova)

Kredit dobavljača (Program kreditiranja dobavljača kod izvoznih poslova)

Kredit kupcu (Program kreditiranja kupaca/banaka u inozemstvu)

Izvoz –IBRD (Program kreditiranja izvoznika iz sredstava IBRD)

Turizam (Program kreditiranja turističkog sektora)

Priprema turističke sezone (Program kreditiranja pripreme turističke sezone)

Razvoj turizma na selu (Program kreditiranja seoskog turizma)

PROGRAM OBNOVE I RAZVITKA INFRASTRUKTURE U RH

Zaštita okoliša (Program kreditiranja projekata zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije)

Infrastruktura (Program kreditiranja komunalne infrastrukture)

PROGRAM KREDITIRANJA MALOG I SREDNJEG PODUZETNIŠTVA

Malo i srednje poduzetništvo (Program kreditiranja razvitka malog i srednjeg poduzetništva)

Poljoprivreda i ujednačeni razvoj (Program kreditiranja poljoprivrede i malog gospodarstva na područjima posebne državne skrbi)

Počasnici (Program kreditiranja poduzetnika početnika)

Govedarstvo (Program kreditiranja govedarstva)

Pronalasci (Program financiranja pronalazaka)

Svinjogojstvo (Program kreditiranja svinjogojstva)

Otoci (Program kreditiranja razvitka otoka)

Dugogodišnji nasadi (Program kreditiranja podizanja dugogodišnjih nasada)

Program za mikro, male i srednje poduzetnike (Program kreditiranja razvoja malog i srednjeg poduzetništva uz potporu EU)

Trajna obrtna sredstva (Kreditiranje trajnih obrtnih sredstava za osnaženje poslovanja)

IPARD (Program kreditiranja projekata kandidata za IPARD Mjeru 1.1. i Mjeru 1.2.)

Aktualni popis kreditnih programa, uvjeta kreditiranja i svih drugih proizvoda i usluga u ponudi HBOR-a nalazi se na internet stranicama HBOR-a (www.hbor.hr).

Kreditiranje

HBOR nudi široku paletu kreditnih programa, garancija i drugih usluga kojima prati projekte hrvatskih poduzetnika, pri čemu je usmjeren na dugoročno kreditiranje investicija koje imaju za cilj podizanje razine proizvodnje, izvoza, zapošljavanja i tržišne konkurentnosti hrvatskog gospodarstva. Poduzetnicima je na raspolaganju više od 20 programa kreditiranja, prilagođenih odabranim namjenama i granama djelatnosti. 2009. godine je, kao odgovor na okolnosti koje su nastupile nakon izbijanja financijske krize, uvedeno nekoliko novih programa za prevladavanje problema nelikvidnosti – programi: *Trajna obrtna sredstva*, *Kreditiranje proizvodnje* i *Likvidnost*. Ti programi namijenjeni su kreditiranju obrtnih sredstava, budući da su u vrijeme gospodarske krize povećane potrebe poduzetnika za kvalitetnim sredstvima za održavanje tekuće likvidnosti. U 2010. nastavljene su pojačane aktivnosti financiranja obrtnih sredstava što je bio doprinos prevladavanju problema nelikvidnosti, prevladavanju teškoća u gospodarstvu i očuvanju postojećih radnih mjesta. Temeljem *Odluke o mjerama za gospodarski oporavak i razvitak Vlade RH*, HBOR je provodio *Program kreditiranja obrtnih sredstava (Model A)* i *Izdavanje jamstava u ime i za račun RH za pokriće dijela rizika kreditnih plasmana banaka (Model B)*. Oba modela provodila su se putem natječaja na koji su se javljale poslovne banke. U 2010. godini odobreno je: po Modelu A 589 kredita u iznosu 2,5 milijarde kuna, a po Modelu B 1 jamstvo u vrijednosti 15 milijuna kuna.

Malo i srednje poduzetništvo

HBOR provodi posebne programe poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva (MSP), sve u cilju jačanja konkurentne sposobnosti malih i srednjih poduzetnika i obrtnika, ravnomjernog regionalnog razvitka i otvaranja novih radnih mjesta. HBOR je svjestan svoje uloge i odgovornosti razvojne banke, pa posebnu pažnju posvećuje rizičnim skupinama korisnika – poduzetnicima početnicima i inovatorima.

Tijekom 2009. godine, po posebnim programima za malo i srednje poduzetništvo (11 programa), odobreno je 961 milijuna kuna, a 2010. godine 1,1 milijardi kuna. U 2009. godini HBOR je usvojio novi Program kreditiranja projekata kandidata za IPARD, Mjeru 101 - Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva u svrhu restrukturiranja i dostizanja standarda Zajednice i Mjeru 103 - Unapređenje prerade i trženja poljoprivrednih i ribljih proizvoda u svrhu restrukturiranja aktivnosti i dostizanja standarda Zajednice. Novosti u odnosu na raniji Program kreditiranja projekata kandidata za SAPARD uz prilagođavanje namjene i korištenja uvjetima IPARD Programa odnose se na uvođenje mogućnosti kreditiranja i putem poslovnih banaka te smanjenje iznosa obrtnih sredstava sa 30% na 15%. Kreditna linija za mikrokreditiranje u cijelosti je iskorištena, pa je u 2010. godini uveden novi program za ovu namjenu - *Program za mikro, male i srednje poduzetnike*.

Infrastruktura i zaštita okoliša

U okviru svog djelovanja, HBOR kreditnim sredstvima podupire projekte razvitka komunalne i socijalne infrastrukture, posebice projekata vodoopskrbe, odvodnje, pročišćavanja otpadnih voda, izgradnju domova za skrb starijih osoba, dječjih vrtića i sportskih objekata. Istovremeno, za ulaganja u održivo tržište obnovljivih izvora energije i štednju energije, nudi posebne programe kreditiranja. Za financiranje projekata s područja zaštite okoliša HBOR odobrava kredite putem: *Programa za pripremu projekata obnovljivih izvora energije* i *Programa kreditiranja projekata zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije*. Osim toga, *Program izdavanja bankarskih garancija* treba pružiti potporu domaćim poslovnim bankama za financiranje ulaganja u projekte koji za cilj imaju uštedu energije, jačanje ekonomske snage i konkurentnosti hrvatskih poduzeća, te razvoj energetskog tržišta RH.

Tijekom 2009. godine HBOR je nastavio poticati ulaganja u infrastrukturne projekte, projekte zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljive izvore energije. U 2009. godini za te namjene odobreno je gotovo 150 milijuna kuna kredita, a u 2010. godini preko 200 milijuna kuna kredita.

Poticanje izvoza - kreditiranje izvoza i osiguranje izvoza

HBOR je na području poticanja izvoza razvio sustav financijske potpore izvoznicima kroz programe kreditiranja, osiguranja izvoza i izdavanja garancija. Tako je, po uzoru na druge izvozne banke i izvozno kreditne agencije, razvijen sustav uz koji izvoznici mogu ravnopravno konkurirati na međunarodnim tržištima. U procesu stvaranja hrvatskog izvoznog proizvoda, HBOR sudjeluje u svim fazama – od pripreme proizvodnje do ostvarenja naplate izvoznog posla. Provođenjem programa poticanja izvoza HBOR nastoji doprinijeti povećanju konkurentnosti i vrijednosti hrvatskog izvoza te poboljšati prepoznatljivost i kvalitetu hrvatskih proizvoda i usluga na svjetskom tržištu. Tijekom 2009. godine, po programu *Priprema izvoza* odobreno je 3,787 milijardi kuna, a 2010. godine 2,99 milijardi kuna. U 2010. krediti izvoznicima odobravani su i po programu *Izvoz –IBRD*, u ukupnom iznosu 417,7 milijuna kuna. Program izdavanja činidbenih bankarskih garancija po nalogu izvoznika namijenjen je izdavanju bankarskih garancija za potrebe izvoznika koji sudjeluju na međunarodnim nadmetanjima i/ili ispunjavaju ugovore za izvoz roba, radova i usluga. Po ovom programu, u 2009. godini izdano je bankarskih garancija u iznosu 63,2 milijuna kuna, a 2010. 4,3 milijuna kuna.

HBOR poslove osiguranja izvoza od neutrživih rizika provodi kao službena izvozno-kreditna agencija te nastupa u ime i za račun RH. HBOR pruža cjelovitu uslugu kojom se mogu osigurati rizici koji prate sve faze izvoznog ciklusa – od pripreme za izvoz do konačne naplate izvoznog pola.

Tijekom 2009. godine obujam ukupno osiguranog izvoznog prometa iznosio je 2,45 milijardi kuna. U 2010. godini volumen ukupno osiguranog prometa iznosio je 2,15 milijardu kuna, što predstavlja smanjenje od 12,5% u odnosu na 2009. godinu. Na smanjenje osiguranog prometa utjecalo je odvajanje poslova na komercijalnoj osnovi (utrživi rizici) u privatno društvo za kreditno osiguranje (Hrvatsko kreditno osiguranje d.d.), koje je u većinskom vlasništvu HBOR-a od poslova u ime i za račun države (neutrživi rizici).

Ukupno naplaćena premija osiguranja u 2009. godini iznosila je 10,4 milijuna kuna, a u 2010. godini 10,95 milijuna kuna. U 2009. godini isplaćeno je odšteta u iznosu od 2,71 milijun kuna, a 2010. godine u iznosu 1,83 milijuna kuna.

Ostale aktivnosti

Suradnja s posebnim financijskim ustanovama – pribavljanje sredstava

HBOR pribavlja sredstva na više načina. Osim uplata iz državnog proračuna u kapital HBOR-a, sredstva pribavlja na tržištu sindiciranih kredita, tržištu kapitala i putem ugovora s posebnim financijskim institucijama (CEB, EBRD, EIB, IBRD, KfW, itd.). U razdoblju 2009.-2010. godine, HBOR je sa posebnim financijskim ustanovama zaključio više zajmova za posebne namjene u odabrane grane ili za ciljane skupine korisnika. Upravo zahvaljujući dobroj dugogodišnjoj suradnji s posebnim financijskim ustanovama zajmovi su odobreni pod takvim uvjetima da se kamatne stope za krajnje korisnike u Hrvatskoj, čak niti u pogoršanim uvjetima na tržištima kapitala, nisu mijenjale.

Tablica 4. Ugovori o zajmu sa posebnim financijskim institucijama

mjesec/ godina	institucija	iznos (u milijunima EUR)	namjena
03/2009	EIB	250	◆ malo i srednje poduzetništvo ◆ projekti srednje kapitaliziranih poduzeća (Mid Cap) ◆ projekti zaštite okoliša i infrastrukturni projekti u javnom i privatnom sektoru
04/2009	KfW	30	◆ poljoprivreda
09/2009	IBRD	100	◆ izvoznici i poduzeća s deviznim prihodima (turizam)
02/2010	CEB	50	◆ malo i srednje poduzetništvo
04/2010	EIB*	250	◆ malo i srednje poduzetništvo ◆ projekti srednje kapitaliziranih poduzeća (Mid Cap) ◆ projekti zaštite okoliša i infrastrukturni projekti u javnom i privatnom sektoru
06/2010	KfW	30	◆ projekti u turizmu
06/2010	KfW	20	◆ malo i srednje poduzetništvo (SME Finance Facility)

* zaključen i Ugovor o zajmu u iznosu 34 milijuna eura za izgradnju VCM i PVC postrojenja investitora Dina Petrokemije d.d., Omišalj

Međunarodna suradnja - članstva i umrežavanje

2010. godine HBOR ima zaključene Sporazume o suradnji sa 46 različitih izvozno-kreditnih agencija, izvoznih banaka, razvojnih banaka te drugih međunarodnih financijskih institucija iz cijelog svijeta čime je hrvatskim gospodarstvenicima omogućeno dobivanje informacija i kvalitetnije usluge pri nastupu na inozemnim tržištima i pri suradnji s inozemnim partnerima.

HBOR je član ili sudjeluje u radu brojnih poslovnih udruženja, klubova i komora kao što su Europska udruga javnih banaka (EAPB), Udruženje banaka Srednje i Istočne Europe (BACEE), Praški klub, UN-ov Program zaštite okoliša (UNEP FI), UN Global Compact, više bilateralnih trgovinskih komora te, u svojstvu pridruženog člana, Kluba ustanova Europske unije specijaliziranih za dugoročno kreditiranje (ISLTC). U 2009. godini HBOR je postao članom Mreže europskih financijskih institucija za malo i srednje poduzetništvo (NEFI).

Razdoblje 2009.-2010. osobito su obilježile aktivnosti u okviru EAPB i NEFI. Tako je 2009. godine HBOR bio domaćin *Godišnje skupštine EAPB-a* i sastanka *Administrativnog vijeća*, a 2010. radnog sastanka *Odbora za pravna pitanja EAPB-a*. U prosincu 2010., predsjednik Uprave HBOR-a izabran je za predsjednika EAPB-a na razdoblje od 2 godine. Tijekom 2010. HBOR je bio domaćin radionice i radnog sastanka *Stalne radne skupine NEFI-a*. HBOR je 2009. i 2010. godine u Zagrebu organizirao godišnje međunarodne konferencije za poticanje izvoza (*8. i 9. Međunarodna konferencija o poticanju izvoza*). Ovaj događaj tradicionalno okuplja izvoznike, izvozno kreditne agencije i druge financijske i partnerske institucije, a sudionicima omogućava razmjenu znanja i iskustava te stvaranje novih kontakata i prilika za suradnju. U ožujku 2010. godine HBOR je pod pokroviteljstvom KfW-a organizirao *Savjetovanje o mikrokreditiranju* na kojemu se okupilo preko tristo sudionika. Glavna tema Savjetovanja bila je promicanje važnosti potpore malim tvrtkama i obrtnicima kroz projekte mikrokreditiranja. Na Savjetovanju je najavljen i novi kreditni program HBOR-a *Program za mikro, male i srednje poduzetnike* čija je provedba započela u lipnju 2010. godine.

Suradnja sa znanstvenom zajednicom -Metodologija istraživanja, analize i izvještavanja o malom gospodarstvu

Kao nastavak započete suradnje s Ekonomskim fakultetom Sveučilišta u Splitu na području istraživanja financiranja malog i srednjeg poduzetništva (MSP) i povezivanja teorijskih i iskustvenih saznanja na području financiranja MSP, u ožujku 2009. godine u Splitu je održana *2. Konferencija o malom i srednjem poduzetništvu*. Na konferenciji su predstavljeni rezultati dugoročnog projekta upravljanja i izvješćivanja o malom gospodarstvu u RH, a kojeg provodi Ekonomski fakultet u Splitu, u suradnji s HBOR-om i uz financijsku podršku Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva Republike Hrvatske (MINGORP). Rezultat projekta bio je utvrđivanje skupa pokazatelja za upravljanje i izvješćivanje o malom gospodarstvu RH. Utvrđeni su pokazatelji: ekonomske snage malog gospodarstva i uspješnosti; inovativnosti i tehnološkog razvoja; stupnja razvijenosti poduzetničke kulture i infrastrukture; financiranja malog gospodarstva; a sve vezano uz pojedine ciljne skupine – poduzetnike početnike, mlade, žene i ruralne poduzetnike. Pokazatelji tvore osnovu za sustavno, cjelovito i usporedivo prikupljanje, obradu, dokumentiranje i prezentiranje podataka o malom gospodarstvu u RH.

PROFIL IZVJEŠĆA

Granice izvješća

Izvješće o društvenoj odgovornosti HBOR-a 2009.-2010. godine (veljača 2012.) je treće HBOR-ovo izvješće o društveno odgovornom poslovanju. U ožujku 2010. godine, HBOR je objavio svoje drugo izvješće - *Izvješće o društvenoj odgovornosti HBOR-a 2007-2008. godine*. Sljedeće dvogodišnje Izvješće o društvenoj odgovornosti planiramo objaviti 2013. godine, a nakon toga uvesti godišnju dinamiku izvještavanja. Ovo izvješće odnosi se na poslovanje HBOR-a (a ne Grupe HBOR) u sjedištu u Zagrebu (3 lokacije) i 5 područnih ureda u Hrvatskoj, ukoliko u izvješću nije drukčije naznačeno.

Korištena metodologija i razina primjene

Prilikom izrade ovog izvješća, ponovno smo koristili i rukovodili se okvirom za izvještavanje Globalne inicijative za izvještavanje (GRI) – Smjernice za izvještavanje o održivosti, verzija 3.0. S obzirom na kriterije potrebne za svaku razinu primjene, za izradu ovog izvješća korištena je najniža razina primjene - C. U slijedećem izvješću nastojat ćemo proširiti primjenu GRI okvira, prema rastućoj razini B.

Proces definiranja sadržaja i struktura izvješća

U Izvješću o društvenoj odgovornosti 2009.-2010. popisane su postojeće društveno odgovorne prakse i procesi HBOR-a iz područja zaštite okoliša, ljudskih i radnih prava, društva i borbe protiv korupcije. Istovremeno, prikazani su odabrani GRI pokazatelji učinka, kao i ciljevi DOP programa za 2011.-2012. godinu, a čime se HBOR obvezao na daljnji razvoj praksi društveno odgovornog poslovanja i u budućnosti. U prikupljanju podataka za izvješće sudjelovali su zaposlenice i zaposlenici HBOR-a, iz svih organizacijskih jedinica (članovi DOP radne skupine HBOR-a i nosioci pojedinih praksi/procesa). U postupku pripreme izvješća i prikupljanja podataka procijenjeno je da je u ovoj fazi razvoja HBOR-ovog sustava izvještavanja o društvenoj odgovornosti potrebno osigurati usporedivost ovog izvješća s prethodnim, pa struktura izvješća u odnosu na prošlo nije mijenjana. Međutim, broj opisanih praksi i procesa je, u odnosu na broj prikazanih u prethodnom izvješću, porastao. Izradom ovog izvješća HBOR nastavlja graditi interni sustav za izvještavanje o društvenom i okolišno odgovornom poslovanju.

Zainteresirane strane

DOP radna skupina HBOR-a definirala je društvene skupine, institucije i organizacije koje imaju interese vezane uz djelovanje HBOR-a, imaju utjecaj na HBOR ili HBOR na njih svojim djelovanjem može značajno utjecati. Kao ključni dionici HBOR-a vezani uz održivi razvoj i društveno odgovorno poslovanje prepoznati su:

- Vlada RH i druga tijela javne vlasti,
- financijske institucije i rejting agencije
- klijenti
- zaposlenici
- poslovna i financijska udruženja
- mediji i
- zajednica

KLJUČNI UTJECAJI, RIZICI I PRILIKE

Opće dobro i društvena korist zapisani su u temelju HBOR-a kao javne razvojne ustanove – naša misija je pružiti podršku stvaranju novih vrijednosti temeljenih na znanju, kulturnom nasljeđu i prirodnom bogatstvu. HBOR kreditnim programima za obnovu i razvitak gospodarskih subjekata i infrastrukture, financiranje izvoza i kreditiranje malog i srednjeg poduzetništva potiče sustavni, održivi i ravnomjerni gospodarski i društveni razvitak. Financijski cilj HBOR-a je ostvarivanje prihoda za potrebe financiranja svih svojih troškova poslovanja i očuvanja stvarne vrijednosti kapitala.

Ipak, utjecaj gospodarske krize dodatno je pojačao zahtjeve i očekivanja koje građani i poduzetnici imaju od javnog sektora i financijskih ustanova. Poduzetnici očekuju održivo, zdravo i stabilno poduzetničko okruženje i poticajni zakonski okvir za svoje poduzetničke aktivnosti. Građani i lokalne zajednice očekuju očuvanje postojećih i otvaranje novih radnih mjesta. Nevladine organizacije izražavaju zabrinutost za kvalitetu okoliša i težnje za očuvanjem prirodnih resursa i zaštitom ljudskih i radničkih prava. U skladu s tim zahtjevima, od financijskih ustanova očekuje se brza prilagodba novim okolnostima i ponuda održivih i inovativnih proizvoda i usluga, koji će odgovoriti ne samo na potrebe klijenata već i na zahtjeve ostalih dionika.

Provođenjem zadanih aktivnosti DOP programa 2009. godine, obveznih usklađivanja s novim zakonima i propisima 2009.-2010., kao i ponovnim prikupljanjem podataka za izradu izvješća o društvenoj odgovornosti u 2011. godini, HBOR je prepoznao nove prilike za daljnji razvoj održivosti i društvene odgovornosti. Tako smo, unutar svih funkcija svojih organizacijskih jedinica uočili nove mogućnosti ugradnje DOP kriterija te poboljšanja postojećih ili razvoja novih „DOP proizvoda“.

Usklađivanje sa nacionalnim politikama i zakonskom regulativom u području ravnopravnosti spolova potaknulo je izradu novog *Programa kreditiranja za žene poduzetnice* (u ponudi od 2011.). Prilagodba *Zakonu o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji* potaknula je poduzimanje dodatnih aktivnosti koje za cilj imaju smanjenje direktnog utjecaja na okoliš (priprema pridruživanju projektu „*Dovesti svoju kuću u red*“ 2011.). Istovremeno, usklađivanje drugih tijela javne vlasti s ovim zakonom potaknuo je interes za našim programima kreditiranja ulaganja u uštede i energetske efikasnost. Na ovaj način, poticajne nacionalne politike i zakonska regulativa potiču nas na iznalaženje novih modela financiranja i oblika potpore gospodarstvu i poduzetnicima. Istovremeno, postojeće DOP aktivnosti olakšavaju i ubrzavaju provođenje novih zakonskih obaveza. Uvjerili smo se u koristi komplementarnih usluga HBOR-a kao što su: poslovno savjetovanje, razvoj poduzetničkih kapaciteta ili razvijanja programa koje poduzetnicima pružaju podršku u pripremi zahtjevnih tehnoloških projekata (*Obrazovanje za poduzetništvo, Program pripreme projektne dokumentacije projekata zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i OIE*). Naši klijenti brzo su prepoznali i dobro reagirali na ponudu tih usluga.

Ipak, uočili smo potrebu za jačom provedbom DOP-a unutar hrvatskog bankarskog sektora, kao i potrebu za jačom promocijom DOP-a među našim zaposlenicima. Prepoznali smo DOP kao izvrstan alat za razvoj različitih suradničkih mreža i projekata, osobito unutar članstava u dobrovoljnim inicijativama, udruženjima i klubovima, s domaćim i međunarodnim financijskim ustanovama.

Budući DOP Programi HBOR-a trebaju odgovoriti na **ključne izazove**:

- predvidjeti i spriječiti moguće štete u okoliš
- uvesti nove modele dioničke DOP suradnje
- prenositi DOP na HBOR-ove klijente, partnere i dobavljače
- uspostaviti redovitu dinamiku procjene učinka poduzetih aktivnosti naspram postavljenih ciljeva
- osigurati kapacitete za redovite preglede i ažuriranje DOP praksi
- potaknuti radnike na provođenje društveno odgovornih akcija i prepoznavanje DOP prilika

Ključni **ciljevi** DOP programa HBOR-a za 2011-2012. su:

1. unapređenje i sistematizacija postojećih DOP praksi te internalizacija 10 načela UNGC;
2. priprema Izvješća za 2011-2012. godinu;
3. jačanje razumijevanja i prepoznatljivosti HBOR-ovih DOP inicijativa.

U skladu s postavljenim ciljevima, HBOR će nastaviti razvijati **sustav izvještavanja o društvenom i okolišno odgovornom poslovanju**. DOP radna skupina će uspostaviti redovitu dinamiku pregleda i izvještavanja te **formalizirati donošenje DOP programa i praćenja programa**. Istovremeno, DOP programi trebaju razviti nove oblike komunikacije s dionicima.

HBOR će nastaviti unaprjeđivati **procesе upravljanja ljudskim potencijalima** i to: provoditi postupke procjene radne uspješnosti i mjere za unapređenje organizacijske klime i zadovoljstva poslom. DOP aktivnosti trebaju potaknuti izradu novih okvira dijaloga između HBOR-a i zaposlenika.

U narednom dugoročnom razdoblju HBOR će nastaviti zahtjevan posao integracije pitanja okoliša i održivosti u opći sustav upravljanja HBOR-a. Očekuje se provođenje novih aktivnosti koje trebaju pridonijeti **razvoju okolišne politike i integraciji okolišnih i društvenih rizika** u procedure za procjenu kreditnog rizika. Nastavit će se ispitivati **možnosti razvoja novih i inovativnih financijskih proizvoda** s obzirom na zaštitu okoliša, energetske učinkovitost i obnovljive izvore energije uz istovremenu **uspostavu baze znanja i izgradnje vlastitih kapaciteta** procjene projekata energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije.

Suradnja i umrežavanje sa posebnim financijskim ustanovama i međunarodnim i domaćim udruženjima i klubovima okupljenima oko pitanja održivosti, zaštite okoliša i klimatskih promjena dragocjena je pomoć pri ostvarenju ovih aktivnosti.

UN GLOBAL COMPACT

Global Compact (UNGC) je međunarodna inicijativa Ujedinjenih naroda iz 2000. godine koja povezuje poslovni sektor s agencijama UN-a, vladama i civilnim društvom u podržavanju temeljnih društvenih vrijednosti iz područja ljudskih prava, radnih prava, okoliša i borbe protiv korupcije. Članstvo u inicijativi je dobrovoljno.

HBOR je član ove svjetske inicijative od 12. ožujka 2007., kada je pristupio hrvatskoj mreži članica Global Compact-a. Pristupanje ovom sporazumu prepoznat je kao prilika za dijalog, učenje i dijeljenje dobrih praksi s drugim članicama mreže. Od pristupanja, HBOR sudjeluje u svim obukama o primjeni načela u organizaciji lokalne mreže UN Global Compact Hrvatska.

Potpisivanjem Global Compact-a HBOR se obvezao:

- ugraditi 10 načela UNGC u svoje poslovanje tako da one postanu sastavni dio poslovne strategije, svakodnevnih aktivnosti i organizacijske kulture,
- uključiti 10 načela u procese odlučivanja na najvišoj razini upravnog tijela;
- pridonijeti ispunjavanju razvojnih ciljeva kroz partnerstva (Milenijski ciljevi);
- u javni dokument uključiti opis načina na koji primjenjuje načela i podržava šire razvojne ciljeve (poznato kao Izvješće o napretku);
- unaprijediti *Global Compact* i praksu odgovornog poslovanja kroz zagovaranje i aktivni iskorak prema kolegama, partnerima, klijentima, korisnicima i široj javnosti.

10 NAČELA Global Compact-a:

LJUDSKA PRAVA	
1. načelo	<i>Tvrtke bi trebale podupirati i poštivati ​​zaštitu međunarodnih ljudskih prava unutar svog područja utjecaja</i>
2. načelo	<i>pobrinuti se da ne sudjeluju u kršenjima ljudskih prava</i>
RADNA PRAVA	
3. načelo	<i>Tvrtke bi trebale podržavati slobodu udruživanja i stvarno priznavanje prava na kolektivno pregovaranje</i>
4. načelo	<i>dokidanje svih oblika prisilnog rada;</i>
5. načelo	<i>stvarno ukidanje dječjeg rada; i</i>
6. načelo	<i>ukidanje diskriminacije u vezi sa zapošljavanjem i izborom zanimanja</i>
OKOLIŠ	
7. načelo	<i>Tvrtke bi trebale podupirati predostrožan pristup izazovima na području okoliša;</i>
8. načelo	<i>pokrenuti inicijative radi promicanja veće odgovornosti prema okolišu;</i>
9. načelo	<i>poticati razvoj i širenje ekološki prihvatljivih tehnologija.</i>
BORBA PROTIV KORUPCIJE	
10. načelo	<i>Tvrtke bi trebale raditi na suzbijanju korupcije u svim njenim oblicima, uključujući iznudu i podmićivanje</i>

OKOLIŠ

HBOR podupire odgovorno ponašanje prema unapređenju i očuvanju kvalitete okoliša te potiče uvođenje obnovljivih izvora energije i postizanje energetske učinkovitosti u skladu sa standardima EU. Ulažemo napore za upravljanje neposrednom potrošnjom energije u našim zgradama na energetske učinkovit način.

Program kreditiranja pripreme obnovljivih izvora energije

HBOR-ov Program kreditiranja pripreme projekata obnovljivih izvora energije dio je Darovnice Zaklade Globalnog fonda za okoliš (GEF)/Međunarodne banke za obnovu i razvoj (IBRD) Republici Hrvatskoj za provedbu Projekta obnovljivih izvora energije (OIE). Darovnica je efektivno stupila na snagu 24. studenog 2005. godine, a projekt je završen 31. svibnja 2010.

Temeljni cilj Darovnice bilo je poticanje razvoja ekonomski i ekološki održivog tržišta obnovljivih izvora energije u Republici Hrvatskoj te kreiranje poticajnog okruženja za ulaganja u projekte korištenja obnovljivih izvora energije. Od ukupno namijenjenih USD 5,5 milijuna za provedbu Projekta OIE, USD 2,0 milijuna bilo je namijenjeno za kredite za pripremu projekata OIE.

Programom kreditiranja pripreme projekata OIE odobravani su krediti za pripremu projekata obnovljivih izvora energije uključujući: vjetroelektrane, biomasu, bioplinska postrojenja, male hidroelektrane (do 10 MW) te geotermalnu i sunčevu energiju. HBOR je ovaj program kreditiranja provodio u suradnji s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU) koji je bio zadužen za izradu tehničke analize predinvesticijskih studija projekata. Krediti su bili namijenjeni za financiranje izrade projektne dokumentacije u okviru projekata korištenja obnovljivih izvora energije i to: istražnih radova na lokaciji, studije o utjecaju na okoliš, dokumentacije za ishođenje lokacijske dozvole, glavnog projekta, investicijske studije, dokumentacije za ishođenje građevinske dozvole, ostalih dozvola, rješenja, suglasnosti i dokumentacije sukladno propisima koji uređuju područje energetike.

U razdoblju od 2007.-2010. godine, po ovom programu kreditiranja odobreno je svih raspoloživih 2,0 milijuna USD kredita.

Tablica 5. Odobreni krediti za Projekte pripreme obnovljivih izvora energije

godina	odobreni iznos u USD
2007.	150.000
2008.	150.000
2009.	736.802
2010.	963.198
ukupno	2.000.000

U narednom razdoblju, nosioci projekata koristit će odobrena sredstva za izradu pripreme dokumentacije. Kvalitetno pripremljena dokumentacija preduvjet je za iznalaženje kvalitetnih (moguće i HBOR-ovih) izvora financiranja, potrebnih za izgradnju projekta i puštanje u pogon.

Program kreditiranja projekata zaštita okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije

HBOR-ovim *Programom kreditiranja projekata zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije* odobravaju se krediti za investicijske projekte kojima je svrha saniranje odlagališta otpada, poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada, gospodarenje otpadom, obrade otpada i iskorištavanja vrijednih svojstava otpada; poticanje čistije proizvodnje, odnosno izbjegavanje i smanjenje nastajanja otpada i emisija u proizvodnom procesu; zaštita i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti; provedba nacionalnih energetskih programa; poticanje korištenja obnovljivih izvora energije (sunce, vjetar, biomasa i dr.); poticanje održive gradnje, poticanje čistijeg transporta; te drugih projekata kojima se zaštićuje okoliš, postiže energetska učinkovitost te uvode obnovljivi izvori energije.

Aktualni uvjeti kreditiranja po ovom programu nalaze se na internet stranici HBOR-a.

Kroz razdoblje od 2008. do 2010. godine HBOR je odobrio više od 155 milijuna kuna za projekte zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije.

Tablica 6. Odobreni krediti za projekte: zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i OIE

godina	odobreni iznos u KN
2008.	52.148.197
2009.	85.182.941
2010.	17.812.665
ukupno	155.143.803

Očekuje se da će u razdoblju 2011.-2012. još više sredstava koristiti za izgradnju i implementaciju projekata obnovljivih izvora energije, budući da je značajan broj projekata dosegao visoki stupanj pripremljenosti i spremnosti za realizaciju.

Program izdavanja bankarskih garancija za projekte energetske učinkovitosti

HBOR provodi Program izdavanja bankarskih garancija za projekte energetske učinkovitosti.

Program izdavanja bankarskih garancija dio je Darovnice Globalnog fonda za okoliš (GEF) putem provedbenih agencija Međunarodne banke za obnovu i razvoj (IBRD) i Programa Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP) za Projekt energetske učinkovitosti. Dio sredstava za provedbu Programa osigurao je i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU). Cilj Programa je uklanjanje barijera za primjenu ekonomski isplativih tehnologija i postupaka poboljšanja energetske učinkovitosti, te razvoj tržišta roba i usluga za energetske učinkovitost.

HBOR u okviru ovog programa izdaje bankarske garancije za pokriće dijela dospjelih nenaplaćenih potraživanja po glavnici kredita koje su poslovne banke sa sjedištem u Republici Hrvatskoj odobrile korisnicima kredita za projekte koji za cilj imaju uštedu energije. Projekt energetske učinkovitosti formalno je završio 30.06.2010. Po ovom programu korišteno je 0,9 milijuna USD.

Program za promociju projekata energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije u RH

Vlada Republike Hrvatske (Vlada RH) i Vlada Savezne Republike Njemačke (Vlada SRNJ) su 20. ožujka 2007. godine sklopile *Ugovor o financijskoj suradnji za 2004. godinu* koji je uključivao: *sklapanje Ugovora o zajmu između HBOR-a i KfW-a* (dalje: Zajam) u iznosu od 19,5 milijuna EUR za financiranje projekata energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije (Zajam zaključen 7. studenog 2007.) i korištenje pripadajuće *Darovnice* Vlade SRNJ u iznosu od 1,5 milijuna EUR za financiranje konzultantskih usluga.

Cijeli projekt nazvan je „*Program za promociju projekata energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije u Republici Hrvatskoj*“. Dio ugovorne dokumentacije o Zajmu predstavlja i tzv. Zasebni ugovor (engl. Separate Agreement) koji je potpisan 3. ožujka 2009. godine, a utvrđuje pojedine kriterije za projekte koji će biti financirani iz sredstava Zajma te ujedno definira opseg konzultantskih usluga koje će se financirati iz sredstava darovnice.

Korištenje sredstava darovnice regulirano je Ugovorom o financiranju i projektu od 5. ožujka 2009. godine, a kojeg su potpisali KfW, Ministarstvo financija Republike Hrvatske u ime Republike Hrvatske i HBOR. KfW je temeljem raspisanog natječaja za nabavu konzultantskih usluga odabrao društvo *MVV Decon GmbH*, Njemačka s kojim je 1. travnja 2009. godine (u ime HBOR-a) potpisao Ugovor o konzultantskim uslugama. Odabrano njemačko konzultantsko društvo zatim je kao lokalnog hrvatskog partnera odabralo *Energetski institut Hrvoje Požar*, Zagreb. Oni će zajedno procjenjivati projekte i ispunjavati obveze temeljem Ugovora o konzultantskim uslugama i pripadajućeg Projektnog zadatka (engl. Terms of Reference), a koji je sastavni dio natječajne dokumentacije za izbor konzultanta. Također, u timu konzultanata sudjeluju i djelatnici društva *EUTECH Energy and Management*, Njemačka i *Frankfurt School of Management*, Njemačka.

Osnovni zadaci konzultanata propisani projektnim zadatkom su:

1. pomoć HBOR-u pri uspostavi znanja i kapaciteta prilikom razrade i procjene projekata EU i OIE;
2. pomoć investitorima koji razvijaju projekte EU i OIE.

Osim toga, konzultanti trebaju raditi na procjeni projekata i provjeri uklapaju li se predloženi projekti u kriterije KfW-a vezano za financiranje projekata energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije.

EEFF Programi Europske komisije

U travnju 2010. godine HBOR je s Europskom investicijskom bankom (EIB) zaključio Ugovor o zajmu za financiranje malih i srednjih te srednje kapitaliziranih poduzeća u iznosu od 250 mil. EUR.

Kao dodatak ovom Ugovoru najavljeni su i EEFF programi (Energy Efficiency Finance Facility), a koje je osmislila Europska komisija s ciljem pružanja potpore projektima s posebnim naglaskom na klimatske promjene i energetske učinkovitost u novim zemljama članicama Europske unije, kao i zemljama kandidatkinjama za punopravno članstvo u Europskoj uniji. Provedba EEFF Programa putem EIB-a predviđena je na području Republike Hrvatske, Rumunjske i Turske.

Europska komisija odobrava sredstva darovnice, namijenjena krajnjim korisnicima u okviru EEFF Programa za 2006. godinu (tzv. EEFF 2006). Sredstva se isplaćuju u iznosu od 15% od odobrenog iznosa kredita za smanjenje glavnice kredita u slučaju provođenja projekta energetske učinkovitosti i ispunjenja uvjeta uštede energije i/ili smanjenja emisije CO₂. EEFF Program provodit će se u sektoru industrije i zgradarstvu.

Projekt COAST

Očuvanje i održivo korištenje biološke raznolikosti na dalmatinskoj obali putem održivog razvitka obalnog područja

Projekt Republike Hrvatske - Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPU), UNDP i GEF ima za cilj osigurati održivi razvoj obalnog područja Dalmacije uz očuvanje okoliša, prirodnih resursa i biološke raznolikosti, te utjecati na poduzetničke i bankarske aktivnosti i prakse kako bi iste u svoje prakse uključili održivo korištenje dobara i zaštitu biološke raznolikosti.

Ovaj projekt prepoznao je bankarski sektor kao ključnu polaznu točku za usmjeravanje i podršku biološke raznolikosti, a HBOR kao jakog partnera projekta. Naime, razvoj bankarskog sustava po pitanjima okoliša i održivosti mogao bi osigurati financijsku održivost ovakvih projekata. Budući da se brojni HBOR-ovi programi odobravaju putem komercijalnih banaka, integracija pitanja okoliša i održivosti u opći sustav upravljanja HBOR-a kao i uspostavljanje sustava izvještavanja o društveno i okolišno odgovornom poslovanju mogu posredno utjecati na razvoj cijelog sektora u ovim pitanjima.

U okviru projekta, u studenom 2009. u Zagrebu održan je seminar „Zeleno bankarstvo u Hrvatskoj – investiranje u održivu budućnost“. Seminar je nastao kao zajednička inicijativa UNDP-a i HBOR-a i u suradnji sa EBRD. Teme seminara bile su: zeleno bankarstvo, odgovorno upravljanje okolišnim i društvenim rizicima, specijalizirani bankarski proizvodi i usluge, prepreke, prilike i nova partnerstva. Seminar je bio namijenjen bankarskim stručnjacima rukovoditeljskih ovlasti, a čije odgovornosti obuhvaćaju pitanja strateškog planiranja, razvoja proizvoda, razvoja kreditnih politika, te financiranja MSP.

UNEP FI - Program Ujedinjenih Naroda za zaštitu okoliša - Financijska inicijativa

Program Ujedinjenih naroda za zaštitu okoliša- Financijska inicijativa je globalno partnerstvo između Programa Ujedinjenih naroda za zaštitu okoliša i financijskog sektora. Ova financijska inicijativa okupila je više od 200 financijskih institucija u Europi i svijetu (poslovne banke, investicijske banke, razvojne banke, fondove, agencije, osiguravajuća društva), a sve s ciljem poticanja financijskog sektora na izradu proizvoda i usluga koje će unaprijediti zaštitu okoliša. Unutar ove inicijative utemeljena je mreža regionalnih i tematskih radnih grupa.

HBOR je član UNEP FI od 2004. godine kada je potpisao Izjavu o zaštiti okoliša i održivom razvoju, a u 2007. godini HBOR se pridružio dvjema radnim grupama-„Klimatske promjene“ i „Središnja i istočna Europa“. Radna grupa „Klimatske promjene“ utemeljena je s ciljem utvrđivanja uloge financijskog sektora u ublažavanju klimatskih promjena te prilagodbi novim zahtjevima u sprječavanju emisije stakleničkih plinova, kao i razvoju različitih financijskih proizvoda za financiranje projekata koji dovode do smanjenja emisije stakleničkih plinova, projekata obnovljivih izvora energije, energetske uštede i sl. Radna grupa „Središnja i Istočna Europa“ podupire i proširuje prakse održivog financiranja u regiji te podiže svijest o povezanosti zaštite okoliša i financiranja investicija. Tijekom 2009. kontakt osobe u HBOR-u sudjelovale su u telefonskim konferencijskim razgovorima radnih grupa i razmjenjivale informacije po pitanju potreba HBOR-a i planiranih aktivnosti u području zaštite okoliša i društvene odgovornosti. 2010. godine HBOR je sudjelovao na redovitom godišnjem sastanku članica programa (UNEP FI AGM).

Upitnik o zaštiti okoliša i Mišljenje o utjecaju na okoliš

Od 2010. godine, ocjena zaštite okoliša je postala obavezna za sve programe kreditiranja koje HBOR provodi izravno. Kod kreditiranja putem poslovnih banaka ocjena zaštite okoliša je obavezna u slučajevima kad je program kreditiranja vezan uz zahtjeve namjenskih izvora financiranja posebnih financijskih institucija koje su izvori financiranja određenih kreditnih programa ili prema procjeni odgovorne osobe u HBOR-u.

Obrazac *Upitnika o zaštiti okoliša* dostupan je na web stranici HBOR-a, a sadrži pitanja o:

- profilu podnositelja zahtjeva i njegovim politikama upravljanja okolišem, politici kvalitete upravljanja ili politici zaštite zdravlja i sigurnosti na radu,
- profilu lokacije, povijesti lokacije te postojećim aktivnostima na lokaciji, a sve s aspekta zaštite okoliša,
- stanju okoliša - zraku i ispuštanju otpadnih emisija, upotrebi vode i ispuštanju otpadnih voda te nastajanju i upravljanju otpadom.

Ispunjeni Upitnik o zaštiti okoliša analizira i ocjenjuje *Direkcija tehničkih analiza i zaštite okoliša* i daje *Mišljenje o utjecaju investicije/projekta na okoliš*. Mišljenje se donosi temeljem ocjene rizika grupe te podataka i dokumentacije priložene upitniku. Smisao izrade mišljenja je procjena rizika - hoće li klijent, zbog zagađenja okoliša imati dodatne troškove ili ulaganja koja bi mogla ugroziti otplatu kredita? Prema potrebi, *Direkcija tehničkih analiza i zaštite okoliša* preporučuje korektivne mjere kako bi se uspostavilo stanje kontroliranog utjecaja projekta na okoliš, poboljšalo stanja okoliša ili se mogući utjecaj na okoliš sveo na najmanju moguću mjeru. Kod kreditiranja izvoza, uzimaju se u obzir i preporuke OECD-a (*Recommendation on Common Approaches on Environment and Officially Supported Export Credits*).

Upravljanje potrošnjom

Tijekom izvještajnog razdoblja, HBOR je nastavio ulagati napore u upravljanje neposrednom potrošnjom energije, u objektima koje koristi, na energetske učinkovit način.

Potrošnja energije s obzirom na vrste energije

HBOR za svoje potrebe na lokacijama u Zagrebu koristi različite vrste i kombinacije energenata. Potrošnja energije u HBOR-ovim područnim uredima nije analizirana.

Energija se koristi u izravnom i neizravnom obliku, odnosno u svom primarnom i posrednom obliku. Kao izravna energija u svom primarnom obliku koristi se prirodni plin (za potrebe grijanja, pripremu tople vode i kuhanja) i dizel gorivo (za potrebe agregata za proizvodnju električne energije). Kao izravna energija u svom posrednom obliku koristi se električna energija (za potrebe osvjjetljenja, dizala, računalne i ostale uredske opreme te ostala manja trošila). Kao neizravna energija u posrednom obliku koristi se toplinska energija iz toplinskog sustava gradske toplane za potrebe grijanja, te električna energija za potrebe grijanja/hlađenja.

Potrošnja vode

Voda se koristi za sanitarne potrebe, protupožarni sustav, potrebe kuhinje te nadopunu kotlovske postrojenja. Pregledi cijevne mreže obavljaju se redovito kako bi se minimizirali gubici vode uzrokovani nekontroliranim ispuštanjima.

Energetske efikasnosti objekta- poduzete mjere

U razdoblju 2009.-2010. godine, u cilju održavanja i povećanja energetske učinkovitosti, HBOR je usvojio mjere predložene *Preliminarnom energetske ocjenom iz 2008. godine*, a koja je bila dio *Projekta poticanja energetske efikasnosti u Hrvatskoj* (provedeno od UNDP Hrvatska i MINGORP). U sklopu te ocjene, obavljani su energetske pregledi 2 objekta. Pri pregledima je snimljeno stanje, popisani potrošači, te definirana potencijalna mjesta uštede. Slijedom dobivenih prijedloga daljnjih mjera za poboljšanja energetske efikasnosti objekata, 2009. godine su, na 2 lokacije u Zagrebu, provedene slijedeće mjere poboljšanja: ugrađena je regulacijska oprema, zamijenjeni su električni bojleri, dovršena je zamjena preostale klasične rasvjete sa štednim žaruljama, ugrađeni su kompenzatori za iskorištenje jalove energije i uveden je solarni sustav za grijanje tople vode. U svim objektima obavljaju se redoviti godišnji pregledi i servisi opreme i trošila. U 2010. godini proveden je i okončan postupak obnove pročelja objekta na Strossmayerovom trgu.

Za razdoblje 2011.-2012. planira se pristupanje HBOR-a novom partnerskom projektu s UNDP Hrvatska i MINGORP - *Programu uvođenja sustavnog i kontinuiranog gospodarenja energijom u objektima u vlasništvu i na korištenju Vlade RH -Dovesti svoju kuću u red (HIO- House in order)*. Provođenje ovog projekta doprinijet će boljem usklađivanju s propisima, uvođenju nadzora nad potrošnjom energije i smanjenju troškova, obrazovanju i jačanju internih kapaciteta HBOR-a te smanjiti utjecaj na okoliš kroz ugradnju načela pažljivog i obzirnog pristupanja okolišu u sustavu upravljanje HBOR-a.

Potrošnja papira

Tijekom 2009.-2010. nastavljena je nabava i korištenje recikliranog papira. Reciklirani papir se koristi uglavnom za potrebe fotokopiranja i faksiranja. Zaposlenici koriste mogućnosti dvostranog fotokopiranja, dvostranog štampanja te ponovnog korištenja koverti za potrebe dostave interne pošte.

Kao dodatni poticaj širenju svijesti o potrebi nužnosti smanjenja potrošnje papira i korištenju energetski efikasnih praksi u svakodnevnom uredskom poslovanju, svakako će biti i motivacijske edukativne radionice *Zeleni ured*, unutar programa *Dovesti svoju kuću u red*, planirane za 2012. godinu.

Otpad

Papir i karton

Otpadni papir i karton prikuplja se u posebno označene kartonske kutije za otpadni papir. Kutije su postavljene po sobama i na vidljivim mjestima po hodnicima, uz zajedničke katne pisače, fax i kopirne uređaje. Otpadni papir za uništavanje prikuplja se zasebno.

Tablica 7. Prikupljeni otpadni papir u kg

	2010.	2009.	2008.
ukupno:	9.940	11.040	4.540

Povećanje količine prikupljenog otpadnog papira 2009. godine (11.040kg) rezultat je akcije izlučivanja dijela pismohrane prilikom čega je veća količina izlučene dokumentacije predana na uništavanje.

Jestivo ulje i otpad iz separatora ulja

Otpadno jestivo ulje zbrinuo je davatelj usluga prehrane u HBOR-u tako što ga je predao ovlaštenom skupljaču. Tijekom izvještajnog razdoblja provedeno je redovito godišnje održavanje kuhinjskog separatora ulja i masti, te je 2009. godine ovlaštenoj osobi za industrijsko čišćenje, sakupljanje i privremeno zbrinjavanje otpada predano 962 kilograma mješavine masti i ulja iz separatora, a 2010. godine predano je 344 kilograma (tijekom 2010. kuhinja je prestala s radom).

Podaci o ukupno prikupljenom otpadnom papiru i otpadnom ulju prikupljeni su kroz Prateće listove za neopasni/inertni otpad (Obrazac PL-No/Io).

Opasni otpad

Električna i elektronična (EE) oprema prikuplja se i skladišti do predaje ovlaštenom skupljaču EE otpada. 2009. godine predano je 528 kg EE otpada. 2010. godine nije bilo predaje EE otpada.

Ostali opasni otpad pažljivo se prikuplja i skladišti odvojeno, prema vrsti (fluorescentne cijevi, otpadni toneri, stare baterije). Odvojenim prikupljanjem osigurava se da opasni otpad ne onečišćuje komunalni otpad. 2009. i 2010. godine nije bilo predaje ove vrste otpada ovlaštenom skupljaču budući da se stvaraju relativno male količine ovog otpada. Podaci o ukupno prikupljenom opasnom otpadu evidentiraju se Pratećim listovima za opasni otpad (Obrazac PL-Oo).

Ostali otpad

Građevinski i glomazni otpad nastaje povremeno, a zbrinjava ga, na poziv, lokalno komunalno poduzeće.

Daljnje aktivnosti HBOR-a u vezi s gospodarenjem otpadom nastaviti će se u smislu razvoja sustava gospodarenja otpadom i razvoja informacijskog sustava praćenja vrsta i količina prikupljenog otpada.

Bit će potrebno donijeti mjere koje trebaju utjecati na stvaranje što manje količine otpada, te dodatno širiti svijest među zaposlenicima o važnosti odvajanja i prikupljanja otpada. Ove mjere mogu utjecati ne samo na smanjenje troškova već i dati dodatni smisao postojećim redovitim aktivnostima ili poslovima pojedinih organizacijskih jedinica (npr. smanjenje količine materijala predanog u pismohranu, unapređenje informacijskog sustava, bolja ugradnja principa *Zelenog ureda* nakon edukacije zaposlenih i sl).

RADNA I LJUDSKA PRAVA

HBOR poštuje sve obveze iz domene radnih i ljudskih prava propisanih Zakonom i Ustavom te provodi i dodatne mjere kako bi osigurao održavanje kontinuiteta kvalitete, obrazovanja i zadovoljstva radnika kao i transparentnost i dostupnost informacija o našim proizvodima i uslugama.

Postupak selekcije i zapošljavanje

HBOR objavljuje natječaje za otvorena radna mjesta u elektronskom i/ili tiskanom mediju, te na HBOR-ovim internet stranicama. Objavi vanjskog natječaja može prethoditi objava internog natječaja na HBOR-ovim intranet stranicama. Osim trenutno otvorenih natječaja, zainteresirani kandidati mogu na internet stranicama HBOR-a popuniti prijavni upitnik i tako se prijaviti u bazu otvorenih ponuda. Ponude se čuvaju u bazi otvorenih ponuda godinu dana. Osobni podaci kandidata prikupljeni u postupku selekcije dostupni su samo zaposlenicima koji sudjeluju u selekcijskom postupku. Prikupljeni podaci koriste se isključivo u selekcijske svrhe i smatraju se poslovnom tajnom.

Radi odabira najboljih kandidata, provodi se stručan i kvalitetno strukturiran postupak selekcije, na temelju jednakih kriterija za sve kandidate. Tijek i osnovni elementi selekcijskog postupka opisani su u *Procedurama zapošljavanja*, objavljenima na intranet stranicama i dostupnima svim zaposlenicima.

Kandidati se ne diskriminiraju niti prema jednom kriteriju različitosti (rod, dob, nacionalna pripadnost), a tijekom selekcijskog intervjua kandidatima se ne postavljaju pitanja o bračnom statusu, djeci i obitelji, trudnoći i planiranju obitelji, starosti i datumu rođenja, mjestu rođenja, porijeklu ili materinjem jeziku.

Kriterij za odabir zaposlenika su posebne profesionalne kompetencije (potrebne za traženo radno mjesto) i opće kompetencije koje trebaju imati razvijene svi zaposlenici (integritet i odgovornost, motiviranost i pozitivan stav, komunikacija, inovativnost, timski rad i međuljudski odnosi).

U 2009. i 2010. godini nije primljena niti jedna pritužba na postupak selekcije.

Certifikat Poslodavac Partner

- Certifikat za izvrsnost u upravljanju ljudskim resursima

HBOR se redovito uključuje u proces certifikacije svojih procesa upravljanja ljudskim resursima.

Certifikat „Poslodavac Partner“ je alat za procjenu, dizajn i implementaciju procesa upravljanja ljudskim resursima kojeg dodjeljuje Selectio d.o.o., Zagreb, specijalizirana tvrtka za savjetovanje u ljudskim resursima i potragu za kadrovima. U postupku certificiranja boduje se kvaliteta HBOR-ovih procesa na području ljudskih potencijala, na način da nepristrani vanjski stručnjaci, izvrše pregled i bodovanje slijedećih područja: strategija; regrutiranje i selekcija; rad, motivacija i nagrađivanje; usavršavanje i razvoj i odnos prema zaposlenicima. Certificiranje omogućava dobivanje izvješća s pregledom postojećeg stanja, preporukama za poboljšanje te primjerima najboljih sektorskih i regionalnih praksi u upravljanju ljudskim resursima. Dobitnici Certifikata Poslodavac Partner moraju imati barem 75% svih mogućih bodova, ali i barem 70% mogućih bodova u svakom pojedinom području.

HBOR je dobitnik Certifikata 07.04.2008. i 9.10. 2009. godine. Dobivanje certifikata i visoke ocjene (preko 90% u svim područjima) potvrdili su HBOR-u da kao organizacija kvalitetno upravlja ljudskim potencijalima. Ipak, dobivene ocjene predstavljaju i veliku obvezu, budući da HBOR želi ne samo održati već i unaprijediti ovaj standard kvalitete i nastaviti privlačiti kvalitetne radnike. Zato, rukovodeći se preporukama za dodatna poboljšanja i slijedeći najbolje prakse, HBOR nastavlja unapređivati procese upravljanja ljudskim potencijalima.

Slijedeći proces recertifikacije predviđen je za 2011. godinu.

Struktura zaposlenika

Tip ugovora o radnom odnosu i kvalifikacijska struktura

Ukupan broj zaposlenih na dan 31.12.2010. bio je 244. Kvalifikacijska struktura zaposlenika i tip ugovora o radnom odnosu odraz je specifičnih zahtjeva poslova koje HBOR obavlja kao razvojna i izvozna banka.

HBOR zapošljava radnike na puno i nepuno radno vrijeme, a radni odnos se može zasnovati na određeno ili neodređeno vrijeme. Iako je udio radnika s ugovorom na određeno vrijeme zanemariv u odnosu na udio radnika s ugovorom na neodređeno vrijeme, primjetan je blagi porast ugovora na određeno vrijeme. Udio radnika s ugovorom na određeno vrijeme u 2009. bio je 2,90%, a 2010. godine 5,33% ukupno zaposlenih. Pripravnici i ostali radnici zaposleni na određeno vrijeme zapošljavani su kao zamjene za radnike na roditeljskim dopustima, ili zbog privremenog povećanja opsega posla u pojedinim organizacijskim jedinicama.

Tablica 8. Vrsta ugovora o radu

vrsta ugovora	2010.	2009.	2008.
Na puno radno vrijeme	242	240	235
Na nepuno radno vrijeme	2	1	0
ukupno:	244	241	235
Na neodređeno vrijeme	231	234	230
Na određeno vrijeme	13	7	5
(od čega u svojstvu pripravnika):	(3)	(3)	(3)
ukupno:	244	241	235

Većina zaposlenih radnika je visokoobrazovano. Visokoobrazovani radnici u 2009. činili su 79,67%, a 2010. godine 81,15% ukupno zaposlenih radnika.

Tablica 9. Kvalifikacijska struktura radnika

stručna sprema	2010.	2009.	2008.
VSS*	198	192	186
SSS	38	41	41
NSS i KV	8	8	8
ukupno:	244	241	235

VSS*: uključuje VŠS, Bacc, VSS i više

Dobna struktura radnika

Prosječna starost radnika HBOR-a u 2009 godini bila je 40 godina, a u 2010. godini 41 godina.

Većina radnika je u dobnoj skupini od 30-50 godina. U ovoj dobnoj skupini 2009. godine nalazilo se 73,03% ukupno zaposlenih, a 2010. godine taj je udio nešto opao, na 70,49% ukupno zaposlenih. Istovremeno, povećao se udio radnika u dobnoj skupini preko 50 godina, sa 17,01% u 2009. godini na 19,26% u 2010. godini.

Tablica 10. Dobna struktura radnika

dob	2010.	2009.	2008.
<30	25	24	28
30-50	172	176	165
>50 godina	47	41	42
ukupno:	244	241	235

Rodna struktura radnika

Većinu zaposlenih radnika HBOR-a čine žene.

Od ukupno zaposlenih radnika, žene su u 2009. godini činile 74,27%. U 2010. godini rodni sastav zaposlenika ostao je gotovo nepromijenjen, 73,77% ukupno zaposlenih čine žene, a 26,23% muškarci. Ovakav rodni sastav radnika HBOR-a u skladu je sa sektorskim prosjekom. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, publikacija *Žene i muškarci u Hrvatskoj 2010.*, žene čine 70,3% zaposlenih u Financijskim djelatnostima i djelatnosti osiguranja, prosjek 2008.

Tablica 11. Rodna struktura radnika

	2010.	2009.	2008.
žene	180	179	177
muškarci	64	62	58
ukupno:	244	241	235

Relativni udio žena u menadžmentu nešto je manji od relativnog udjela žena u ukupnom broju zaposlenih. Od ukupnog broja zaposlenih u menadžmentu, žene su 2009. godine činile 60,71% , a 2010. godine 57,14%.

Tablica 12. Rodna struktura menadžmenta

	2010.	2009.	2008.
žene	16	17	18
muškarci	12	11	10
ukupno:	28	28	28

Podatke o rodnoj strukturi radnika HBOR-a, te rodnoj strukturi napredovanja i usavršavanja od 2010. godine prati i analizira *Radni tim za ravnopravnost spolova HBOR-a*.

Regionalna struktura radnika

Većina zaposlenih radnika HBOR-a radi u Zagrebu. U područnim uredima (Osijek, Split, Pula, Gospić i Rijeka) radi ukupno 5 zaposlenih.

Fluktuacija zaposlenika

Fluktuacija na godišnjoj razini, za 2009. godinu iznosila je niskih 0,83% što je odraz utjecaja financijske krize 2008. godine, nakon čega je veći broj tvrtki zaustavio nova zapošljavanja i tako direktno utjecao na mogućnost promjene poslodavca. 2010. godine ukupna fluktuacija bila je 5,39% što uključuje i radnike koji su otišli u novo osnovano društvo Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. u vlasništvu Grupe Hrvatska banka za obnovu i razvitak.

Tablica 13. Fluktuacija

	2010.	2009.	2008.
Prosječni broj zaposlenih	241	240	233
Otišli zaposlenici	13	2	16
Stopa fluktuacije	5,39%	0,83%	6,87%

Edukacija i razvoj zaposlenika

HBOR-ovi zaposlenici imaju ključnu ulogu u ostvarenju uloge državne razvojne i izvozne banke i ostvarenju ciljeva banke. Prepoznata je potreba za sustavnom brigom i ulaganjem u razvoj svakog pojedinog zaposlenika. Zbog toga, posebna se pažnja pridaje, ne samo postupku zapošljavanja, već i kontinuiranom ulaganju u zaposlenike i razvoj njihovih potencijala.

Svi zaposlenici HBOR-a imaju jednake mogućnost usavršavanja i obrazovanja sukladno potrebama. Na raspolaganju su im specijalistički seminari i usavršavanja, tečajevi stranih jezika, informatički tečajevi, stručne prakse u zemlji ili inozemstvu te dugoročna usavršavanja (dodiplomski ili poslijediplomski studiji). Interne edukativne radionice kojima radnici pojedinog sektora održavaju radionice za radnike drugih sektora otvorene su za sve zainteresirane, čime se nastoji dodatno educirati radnike, osigurati protok informacija, te potaknuti suradnju i timski rad. Zaposlenici koji su sudjelovali na stručnim praksama kod banaka u inozemstvu obvezni su održati internu prezentaciju naučenih sadržaja.

U 2010. godini, na lokaciji u Gajevoj ulici u Zagrebu opremljena je posebna namjenska dvorana gdje se održavaju edukacije i prezentacije.

Pravilnikom o usavršavanju i obrazovanju radnika HBOR-a regulirani su uvjeti kojima HBOR omogućava usavršavanje i obrazovanje radnika (vrste usavršavanja i obrazovanja, planiranje usavršavanja i obrazovanja te prava i obveze radnika vezana na isto).

Planom usavršavanja i obrazovanja radnika do sada nisu bila posebno definirana usavršavanja vezana na politike i postupke koji se tiču vidova ljudskih ili radnih prava. U 2009. godini započeto je vođenje evidencije DOP edukacija u širem smislu koje su pohađali radnici HBOR-a.

U 2010. godini, s ciljem što uspješnije orijentacije i obuke novozaposlenih radnika, pokrenut je *Projekt interne obuke*. Program je namijenjen ciljnoj skupini pripravnika i ostalih novozaposlenih radnika. Program obuke sastoji se od stručnih radionica i radionica općih vještina (engl. soft skills). Stručne radionice vode iskusni HBOR-ovi zaposlenici, koji u prošli obuku za trenere, a dolaze iz različitih organizacijskih jedinica. Radionicu općih vještina vodi zaposlenica - interna trenerica.

U *Projektu interne obuke* planira se uključiti i ostale zaposlenike HBOR-a. Program treba potaknuti razmjenu mišljenja, međusektorsku suradnju i izradu konkretnih prijedloga za unapređenje ključnih procesa, od strane samih polaznika edukacije.

Pristup dijalogu između organizacije i njezinih zaposlenika

Dijalog između organizacije i zaposlenika odvija se intranet i internet komunikacijom, e-mail obavijestima upućenima na sve radnike, preko oglasnih ploča i sandučića u predvorju zgrade na Strossmayerovom trgu (sandučić za Ljudske potencijale i predsjednika Uprave) u koje radnici mogu anonimno ubaciti svoje kritike, prijedloge i pohvale. Osim predstavnika radnika u Odboru za zaštitu na radu, u HBOR-u nema drugih tijela sastavljenih od zaposlenika.

U Izvješću o društvenoj odgovornosti 2007.-2008. najavljeno je očekivanje da će DOP radna skupina HBOR-a biti dodatni mehanizam informiranja i savjetovanja između Uprave i zaposlenika o društvenim i okolišnim temama. DOP aktivnosti u razdoblju 2011.-2012. trebaju potaknuti izradu novih okvira dijaloga između organizacije i zaposlenika.

Procjena radne uspješnosti- Ocjena radnika i rukovoditelja

Procjena radne uspješnosti provodi se kroz ocjenjivanje radnika i rukovoditelja.

Ocjenu radnog učinka i individualnog razvoja zaposlenika - godišnji razgovor s radnikom obavlja njegov nadležni rukovoditelj. Svrha razgovora je vrednovanje, usmjeravanje i unapređenje ponašanja i rezultata rada radnika, podizanje individualne i organizacijske uspješnosti, bolje i uspješnije rukovođenje, motiviranje i nagrađivanje radnika, njihovo usavršavanje i razvoj kao i poboljšanje međusobne komunikacije. *Procjena rukovoditelja*, novi je postupak, uveden 2009. godine. Procjena rukovoditelja uključuje kvalitativnu i kvantitativnu procjenu i to: samo-procjenju, skupnu i anonimnu procjenu od strane podređenih te procjenu od strane neposredno nadređene osobe.

Provođenje nove procjene radne uspješnosti planira se za 2012. godinu.

Upitnik o organizacijskoj klimi i zadovoljstva poslom

U razdoblju 2009.-2010. godine, pisano ispitivanje organizacijske klime i zadovoljstva poslom, zbog zadanih ograničenja vezanih uz napredovanja i nagrađivanje radnika, nije provedeno.

Ponovno provođenje ispitivanja organizacijske klime i zadovoljstva poslom planira se za 2012. godinu.

Kodeks ponašanja

2010. godine donesen je *Kodeks ponašanja HBOR-a*, temeljem *Akcijskog plana za provođenje Antikorupcijskog programa HBOR-a*. Kodeks ponašanja objedinjuje i propisuje specifične vrijednosti i pravila za prevenciju korupcije i osiguranje profesionalnog ponašanja, te predviđa mogućnost prijave po osnovi kršenja kodeksa. Obrazac za prijavu, adresa elektroničke pošte za zaprimanje prijave i opis načina podnošenja prijave dostupni su na internet i intranet stranicama HBOR-a. Osoba za praćenje usklađenosti podnosi *Godišnje izvješće o podnesenim prijavama i pokrenutim postupcima u vezi s prijavama po osnovi kršenja Kodeksa ponašanja*, Upravi, do 31.01. tekuće godine za prethodnu godinu. U 2010. godini nije bilo podnesenih prijava i pokrenutih postupaka po osnovi kršenja Kodeksa ponašanja HBOR-a.

Ravnopravnost spolova

U 2009. godini usvojen je *Plan djelovanja za promicanje ravnopravnosti spolova u HBOR-u*. Plan djelovanja donesen je slijedom obaveza iz *Zakona o ravnopravnosti spolova* koji obvezuje tijela državne uprave i pravne osobe u pretežitom vlasništvu države primjenjivati posebne mjere i donijeti planove djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova. Plan djelovanja sadrži opis i analizu rodne strukture zaposlenih, ciljeve za naredno četverogodišnje razdoblje, akcijski plan za 1. godinu sa načinom provedbe te metode nadzora provedbe plana djelovanja. Tijekom 2010. godine imenovani su članovi *Radnog tima za ravnopravnost spolova HBOR-a* (Radni tim) i *Odbora za nadzor provedbe Plana djelovanja i rada Radnog tima za ravnopravnost spolova HBOR-a*. Članovi i članice radnog tima dolaze iz različitih organizacijskih jedinica, kako bi se aktivnosti vezane uz *Plan djelovanja* i mjere *Nacionalne politike za promicanje ravnopravnosti spolova* bolje mogle integrirati u što više poslovnih procesa HBOR-a. 2010. godine članice i članovi Radnog tima i Odbora sudjelovali su na edukativnim radionicama „*Ravnopravnost spolova i načela jednakih mogućnosti*“, a edukacije su vodile trenerice iz Centra za edukaciju, savjetovanje i istraživanje (CESI) iz Zagreba.

Razno

Zaposlenici i sindikati

HBOR ne ograničava i ne sprečava zaposlenike da budu članovi sindikata. U banci ne djeluje sindikalna podružnica, a podaci o članstvu u sindikatu ili udrugama nisu među podacima o zaposlenicima koje HBOR prikuplja i obrađuje. Zaposlenici HBOR-a nisu obuhvaćeni kolektivnim ugovorom.

Radno vrijeme

HBOR nastoji održati fleksibilnu ravnotežu između rada i privatnog života. Dnevno radno vrijeme je klizno, od 8-8.30 ujutro te od 16-16.30 poslijepodne, uz obveznu prisutnost na radu 8 sati dnevno.

Beneficije

Pravilnikom o radu HBOR-a definirane su beneficije na koje radnik ima pravo (npr. otpremnina prilikom odlaska u mirovinu, potpora za novorođeno dijete) ili koje radnicima mogu biti omogućene (regres, božićnica, bon za djecu, jubilarne nagrade i dobrovoljno zdravstveno osiguranje). Radnici u slučajevima težih bolesti i smrtnih slučajeva u obitelji imaju pravo na potpore, kao i jednokratnu novčanu naknadu za slučajeve otklanjanja posljedica elementarne nepogode. Zahtjev za ove potpore radnik upućuje odjelu Ljudskih potencijala, a o odobrenju zahtjeva odlučuje Uprava.

Dostojanstvo radnika

Pravilnikom o radu HBOR-a definirane su osobe ovlaštene za primanje i rješavanje pritužbi vezano uz dostojanstva radnika.

U razdoblju 2009-2010. godine podnesena je jedna (1) pritužba koja je uspješno riješena.

Zaštita osobnih podataka

HBOR prikuplja, obrađuje i koristi podatke i osobne podatke u svrhu pružanja bankovnih i drugih financijskih usluga na koje je ovlašten. Svi podaci i osobni podaci koji su dani HBOR-u zaštićeni su kao osobito povjerljivi podaci sukladno Zakonu o bankama, Zakonu o zaštiti osobnih podataka i drugim odgovarajućim propisima. HBOR uspostavlja i vodi evidencije zbirki osobnih podataka, a informacije o evidencijama dostavlja Agenciji za zaštitu osobnih podataka (AZOP). Agencija objedinjuje evidencije u Središnjem registru evidencija osobnih podataka, a koji registar je dostupan javnosti.

Povreda privatnosti klijenta

U 2009-2010. HBOR nije zaprimio niti jednu pritužbu u vezi s povredom privatnosti klijenata ili gubitkom osobnih podataka klijenata.

Zaštita na radu i zdravlje radnika

Pravilnikom o zaštiti na radu utvrđena je organizacija provođenja zaštite na radu, pravila zaštite na radu, prava, obveze i odgovornosti ovlaštenika poslodavca i radnika. Poslove zaštite na radu u HBOR-u obavlja Odbor za zaštitu na radu u sastavu: Predsjednik odbora (ovlaštenik poslodavca); Povjerenik radnika za zaštitu na radu; Doktor specijalist medicine rada; Stručnjak za zaštitu na radu; Inspektor rada iz područja zaštite na radu.

Odbor se sastaje 4 puta godišnje, a članovi Odbora raspravljaju o aktualnim temama iz područja zaštite na radu. Osposobljavanje radnika HBOR-a za rad na siguran način i gašenje požara provodi Stručnjak za zaštitu na radu. Takve edukacije prošli su svi radnici HBOR-a, a novozaposleni radnici upućuju se na ove edukacije odmah po dolasku u HBOR.

Pravilnik o zaštiti na radu i Upute o postupku utvrđivanja i priznavanja ozljede na radu odnosno profesionalne bolesti objavljeni su na intranet stranicama i izvješeni na oglasnim pločama. HBOR izrađuje Godišnji izvještaj o ozljedama i profesionalnim oboljenjima radnika na radu i upućuje ga Državnom inspektoratu, Odsjeku za nadzor u području zaštite na radu.

Tablica 14. Ozlijeđeni radnici

godina	Broj ozlijeđenih radnika	Izgubljeni radni dani
2008.	2	122
2009.	5	68
2010.	5	27

HBOR SPORT

Sportsko društvo HBOR SPORT osnovano je 2001. godine s ciljem održavanja i podizanja zdravlja, radne i duhovne sposobnosti članova društva- zaposlenika HBOR-a. Članom Društva može biti svaki radnik HBOR-a koji prihvati Statut društva, a članstvo može biti aktivno, podupiruće ili počasno.

Društvo za svoje aktivne članove, tijekom godine, omogućava korištenje sadržaja sportsko-rekreativnih centara. 2009. i 2010. godine momčadi HBOR-a sudjelovale su u malonogometnim i košarkaškim natjecanjima zagrebačkih poduzeća, a dio članova je 2010. godine predstavljalo HBOR na „Bankarskim igrama“ - godišnjim sportskim susretima radnika banaka i FINA-e RH. Sportski susreti mjesto su izgradnje timskog duha, unapređenja suradničkih kolegijalnih odnosa i ostvarenja novih poslovnih kontakata. U planu je osnivanje sekcije nordijskog hodanja te planinarske sekcije.

DRUŠTVO I ANTIKORUPCIJA

HBOR podupire napore Republike Hrvatske u suzbijanju korupcije i protivi se svim oblicima korupcijskog ponašanja. Razumijemo negativne posljedice kojima se korupcija odražava na gospodarski razvoj društva.

U 2009. i 2010. godini u HBOR-u nisu zabilježeni slučajevi prijave sumnje na korupciju. Nije bilo pokrenutih sporova protiv HBOR-a čija je osnova bila tužba zbog korupcije, niti je po ovoj osnovi bilo riješenih sporova u korist ili na štetu HBOR-a.

Akcijski plan za provođenje Antikorupcijskog programa HBOR-a za razdoblje 2010.-2012.

Vlada Republike Hrvatske (dalje Vlada RH) donijela je 26.11.2009. godine *Antikorupcijski program za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu za razdoblje 2010-2012* (dalje Program Vlade RH). Taj Program Vlade RH utvrđuje kako je obveza svih tijela javne vlasti donijeti i provoditi mjere sustavnog otklanjanja uzroka korupcije, te nalaže trgovačkim društvima u većinskom državnom vlasništvu da usvoje *Akcijske planove Antikorupcijskog programa za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu za razdoblje 2010.-2012.* do 31. prosinca 2009. godine. Program Vlade RH propisao je obvezu kvartalnog izvješćivanja o tijeku provedbe mjera i ciljeva Akcijskog plana nadležnom tijelu i nadležnom ministarstvu, kao i obavezni sadržaj *Obrasca za praćenje rezultata provedbe akcijskog plana.*

Temeljem navedenog Programa Vlade RH, HBOR je 23.12.2009. godine usvojio *Akcijski plan za provođenje Antikorupcijskog programa HBOR-a za razdoblje 2010.-2012.* (dalje: Akcijski plan HBOR-a) i oformio neformalnu radnu skupinu, sastavljenu od sudionika provedbe Akcijskog plana HBOR-a. Akcijski plan HBOR-a definira 5 osnovnih ciljeva:

Tablica 15 Provedene aktivnosti Akcijskog plana HBOR-a 2009-2010. godine

	cilj	provedene aktivnosti
1.	POBOLJŠANJE USLUGA JAVNOG SEKTORA S NAGLASKOM NA JAČANJE ODGOVORNOSTI ZA USPJEŠNO OSTVARENJE ZADAĆA I PROMICANJE IZGRADNJE INTEGRITETA I TRANSPARENTNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> definirani su i objavljeni misija, vizija, opći i posebni ciljevi, te osnovne vrijednosti i principi u pogledu odnosa HBOR-a s trećim stranama; u postupke nabave uvedena je <i>Izjava o integritetu</i> kao dio obvezne dokumentacije i uvedeni su postupci samo-ocjenjivanja organizacijskih jedinica
2.	USKLAĐIVANJE POSLOVANJA SA ZAKONIMA, PROPISIMA, POLITIKAMA, PLANOVIMA I POSTUPCIMA	<ul style="list-style-type: none"> uvedena je obveza potpisivanja <i>Izjave o povjerljivosti i nepristranosti</i> za radnike na mjestima ocijenjenim visokim stupnjem rizika na korupciju; uvedeno je redovito godišnje planiranje rada kontrolnih funkcija; uvedena je obvezna specijalizirana obuka zaposlenika iz područja etike, financijskog upravljanja, unutarnjeg nadzora i kontrole, javne nabave, zaštite oštećenika i osoba koje u dobroj vjeri prijavljuju korupciju te informiranja i uvedeno obvezno donošenje planova edukacije
3.	OBAVLJANJE POSLOVANJA NA PRAVILAN, ETIČAN, EKONOMIČAN, UČINKOVIT I DJELOTVORAN NAČIN	<ul style="list-style-type: none"> imenovan je <i>Povjerenik za etiku</i>; provedene su aktivnosti jačanja funkcije unutarnje revizije; donesene su strategije upravljanja rizicima i jačanja kontrolnih aktivnosti i revidiran je sustav izvješćivanja
4.	ZAŠTITA IMOVINE I DRUGIH RESURSA OD GUBITKA UZROKOVANIH LOŠIM UPRAVLJANJEM, NEOPRAVDANIM TROŠENJEM I KORIŠTENJEM TE OD NEPRAVILNOSTI I PRIJEVARA	<ul style="list-style-type: none"> donesen je <i>Kodeks ponašanja HBOR-a</i>; imenovana je <i>Osoba za nepravilnosti</i>; objavljena je e-mail adresa za prijave i uspostavljen <i>Registar nepravilnosti</i> i <i>Pravilnik o postupanju po prijavama nepravilnosti</i>
5.	PRAVODOBNO FINANCIJSKO IZVJEŠĆIVANJE I PRAĆENJE REZULTATA POSLOVANJA	<ul style="list-style-type: none"> uvedena je dinamika kvartalnog izvješćivanja o radu unutarnje revizije

Praćenje usklađenosti

Sukladno zakonskim zahtjevima, u HBOR-u je 2010. godine uspostavljena funkcija *Praćenja usklađenosti*, pri *Suradnji s EU*, kao funkcija neovisna o poslovnim procesima i aktivnostima u kojima rizik nastaje, a koja se provodi decentralizirano u svim organizacijskim jedinicama HBOR-a. Doneseni su *Politika praćenja usklađenosti* i *Pravilnik o praćenju usklađenosti* (stupili na snagu 4. lipnja 2009.), a kojima se pobliže regulira funkcija Praćenja usklađenosti. Imenovana je odgovorna osoba za praćenje usklađenosti i zamjenik, a na mjesto zaposlenika funkcije praćenja usklađenosti zaposlena je 1 osoba. Funkcija praćenja usklađenosti obavlja svoje poslove prema godišnjem planu rada i prema nalogu Uprave. U 2010. godini Funkcija praćenja usklađenosti ustanovila je metodologiju rada, sudjelovala u procesima usklađenja internih akata HBOR-a s izmjenama u regulativi, sudjelovala u procjeni usklađenosti novih proizvoda i procedura, te izvršila procjenu usklađenosti s obzirom na izmjene u regulativi. Pripremljena je struktura redovitih izvještaja, a prvo Godišnje izvješće o radu funkcije praćenja usklađenosti podneseno je na usvajanje nadležnim tijelima u siječnju 2011.

Prijava nepravilnosti

Instrument za postupanje po prijavama nepravilnosti od strane potrošača je *Pravilnik o postupanju po prijavama nepravilnosti* (donesen 2010.). Ovlaštena osoba za primanje prijave je *Osoba za postupanje po prijavama nepravilnosti*. U 2009. i 2010. godini nisu zaprimljene prijave nepravilnosti od strane potrošača.

Zaštita potrošača i pravo na pristup informacijama

Sve informacije u vezi s uvjetima kreditiranja, općim uvjetima poslovanja te kontakt osobama dostupne su na internet stranicama HBOR-a. Za davanje dodatnih stručnih informacija vezano uz područje kreditiranja i osiguranja ovlašteni su zaposlenici koji rade na tim poslovima.

Programi i programski leci mogu se dobiti u prostorijama HBOR-a u Zagrebu te u područnim uredima. Radi osiguranja izravnog kontakta korisnika i HBOR-a i ujednačenog gospodarskog razvitka svih krajeva RH, zaposlenici u područnim uredima u Osijeku, Splitu, Puli, Gospiću i Rijeci odgovaraju na upite zainteresiranih poduzetnika na terenu, nastupaju na sajmovima, izlaze na teren i održavaju sastanke s poduzetnicima i poslovnim bankama. U suradnji s HGK i područnim komorama, HOK, razvojnim agencijama i jedinicama lokalne uprave i samouprave održavaju radionice i prezentacije programa.

Službena osoba za informiranje vodi *Katalog informacija* i izrađuje *Izvjeshće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama*. Katalog informacija sadrži pregled svih informacija kojeg HBOR u svom djelokrugu rada posjeduje, opisuje sadržaj informacija i navodi način osiguranja prava na pristup informacijama. 2010. godine *Izvjeshće o društvenoj odgovornosti* uvršteno je u Katalog informacija.

Izvjeshće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama dostavlja se jednom godišnje Ministarstvu uprave, Sektoru za opću upravu. 2009.-2010. godine javnost je redovito obavještavana o važnim promjenama ili novostima u poslovanju putem različitih oblika komunikacije: priopćenja za javnost, tiskovnih konferencija i pisanim odgovorima na postavljene upite. Redovito i pravovremeno objavljuju se *Godišnja financijska izvješća s izvješćima nezavisne revizije*, *Polugodišnje financijsko izvješće s Izvješćem posloводства*, te *kvartalna Skraćena financijska izvješća*. Na internet stranicama javnosti su dostupne sve informacije o radu, osim onih koje podliježu članku 168. i 169. Zakona o kreditnim institucijama. U 2010. godini, kao odgovor na pojačani interes javnosti i dionika o novim aktivnostima (Model A i B) i novim kreditnim programima i uvjetima kreditiranja, zabilježeno je pojačano komuniciranje s javnošću kroz sve oblike komunikacije.

U slijedećem razdoblju planiraju se pripreme aktivnosti za unapređenje i redizajn HBOR-ove internet i intranet stranice što može olakšati pristup informacijama i unaprijediti komunikaciju sa dionicima.

Obrazovanje za poduzetništvo

Od 2001. godine u okviru programa kreditiranja: *Početnici* (izravno kreditiranje), a u suradnji s Deutsche Investition und Entwicklungsgesellschaft m.b.H (DEG), HBOR je organizirao obrazovanje poduzetnika početnika održavanjem seminara za poduzetnike početnike. Od 2006.-2009. godine HBOR je surađivao s MINGORP-om na projektu „*Obrazovanje za poduzetništvo*“ kroz sufinanciranje seminara koje su održavale partnerske institucije širom Hrvatske.

Sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma

HBOR u svom poslovanju provodi mjere i radnje sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma sukladno odredbama *Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma*, propisima donesenim temeljem Zakona te sukladno odredbama HBOR-ovog *Pravilnika o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma*.

U razdoblju od 2009.-2010. godine provedene su aktivnosti ustroja i jačanja internog sustava sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma. Navedene aktivnosti uključivale su prilagodbu sa *Zakonom o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma* i propisima donesenim temeljem Zakona. S tim u vezi donesen je *Pravilnik o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma* te je imenovana ovlaštena osoba i njezini zamjenici koji su zaduženi za provedbu Pravilnika. U skladu s propisanim obvezama, ovlaštena osoba i njezini zamjenici održale su stručno osposobljavanje i izobrazbu radnika vezano uz primjenu mjera sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma te su radnicima pružali savjetodavnu i praktičnu pomoć u konkretnim poslovnim situacijama. Tijekom 2010. godine održano je 5 internih edukacija za radnike. Također, ovlaštena osoba i njezini zamjenici pohađale su stručne skupove i edukacije na temu sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma te su sudjelovale na sastancima *Odbora za sprječavanje pranja novca Hrvatske udruge banaka* i *Odbora za sprječavanje pranja novca Hrvatske gospodarske komore*.

Informacijska sigurnost

Funkcija praćenja informacijske sigurnosti uspostavljena je u HBOR-u 2006. godine u sklopu organizacijske jedinice Sektor informatike. U 2010. godini imenovana je osoba koja vrši dužnost *Voditelja sigurnosti informacijskog sustava* pri Uredu Uprave, koja vodi ovu funkciju na nivou cijele organizacije. Godine 2009. i 2010. provedene su aktivnosti uspostavljanja sustava informacijske sigurnosti, te započet razvoj sustava prikupljanja podataka, rješavanja i izvještavanja o sigurnosnim događajima i incidentima. U 2010. godini uspostavljena je redovita dinamika izvještavanja o sigurnosnim događajima i incidentima kao i o ostalim aktivnostima iz područja informacijske sigurnosti u HBOR-u. Usvojen je *Program podizanja svijesti o informacijskoj sigurnosti u HBOR-u* i *Plan informacijske sigurnosti u HBOR-u za 2011. godinu*. Započeta je edukacija zaposlenika o informacijskoj sigurnosti putem *Mjesečnika o informacijskoj sigurnosti* te putem radionica.

Za razdoblje 2011.-2012. osim redovitih aktivnosti, planira se izrada i usvajanje *Plana sigurnosti informacijskog sustava za 2012. godinu* i *Programa edukacije o informacijskoj sigurnosti za 2012. godinu*, te izrada niza pravilnika za razvrstavanje i klasifikaciju podataka, kao i snimanje poslovnih procesa HBOR-a. U narednom dugoročnom razdoblju planira se uvođenje projektnog pristupa u uspostavi sustava upravljanja informacijskom sigurnošću, sukladno normi ISO/IEC 27001.

Javna nabava

HBOR je obveznik primjene *Zakona o javnoj nabavi*, pa robu, radove i usluge za potrebe poslovanja nabavlja isključivo sukladno odredbama Zakona o javnoj nabavi. Ovisno o karakteristikama predmeta nabave i njegovoj ukupnoj vrijednosti za razdoblje od 12 mjeseci ili duže, HBOR provodi različite postupke javne nabave od kojih najčešće otvoreni postupak javne nabave u kojem se poziv na nadmetanje objavljuje u elektroničkom oglasniku javne nabave Narodnih Novina Republike Hrvatske. Izvješće o javnoj nabavi HBOR dostavlja svake godine, do 31. ožujka za prethodnu godinu, tijelu nadležnom za sustav javne nabave (u izvještajnom razdoblju *Uprava za sustav javne nabave pri Ministarstvu gospodarstva rada i poduzetništva*).

Informacije vezano uz postupak javne nabave, sukladno *Zakonu o javnoj nabavi*, HBOR objavljuje na svojim internet stranicama. Područje javne nabave obuhvaćeno je mjerama i aktivnostima *Akcijskog plana za provođenje Antikorupcijskog programa HBOR-a za razdoblje 2010.-2012.*

Humanitarne akcije i godišnja druženja zaposlenika

2009. i 2010. redovita godišnja okupljanja zaposlenika u timskim aktivnostima i dalje su humanitarnog karaktera. Više od 50 zaposlenika u domu Crvenog Križa na Sljemenu pripremili su 500 paketa s osnovnim živežnim namirnicama. Paketi su podijeljeni socijalno ugroženim građanima grada Zagreba koji se nalaze u evidenciji Crvenog križa. HBOR će i u budućim razdobljima nastaviti s akcijama humanitarnog karaktera. U 2012. godini planira se veća humanitarna akcija kojom će se ujedno obilježiti 20 godina rada HBOR-a.

Krajem kalendarske godine, pojedini zaposlenici samoinicijativno daju prijedloge i samoorganiziraju prikupljanje novca/stvari u humanitarne svrhe. Ovakve akcije redovito nailaze na dobar prijem, što može biti poticaj za formalno strukturiranje unutar aktivnosti DOP programa.

KAZALO SADRŽAJA GRI

Kazalo GRI		Broj stranice	Načelo UNGC
1.	Strategija i analiza		
1.1.	Izjava Predsjednika Uprave	3	
1.2.	Opis ključnih utjecaja, rizika i prilika	15	
2.	Organizacijski profil		
2.1.	Ime organizacije	5	
2.2.	Primarne robne marke, proizvodi i/ili usluge	9-11	
2.3.	Operativna struktura organizacije, uključujući glavne odjele tvrtke kćeri, podružnice, zajednička ulaganja i druge tvrtke u vlasništvu.	5-6	
2.4.	Sjedište organizacije	4	
2.5.	Broj zemalja u kojima organizacija djeluje i imena onih zemalja u kojima se odvijaju glavne djelatnosti ili one koje su posebno relevantne za pitanja održivosti obuhvaćena izvješćem.	4	
2.6.	Struktura vlasničkih odnosa	4	
2.7.	Tržišta na kojima organizacija posluje (uključujući geografsku strukturu, sektore unutar kojih posluje i vrste kupaca/korisnika).	4	
2.8.	Veličina organizacije koja izvještava	7	
2.9.	Značajne promjene za vrijeme izvještajnog razdoblja s obzirom na veličinu, strukturu ili vlasništvo	5	
2.10.	Nagrade primljene u izvještajnom razdoblju	Nema informacije	
3.	Parametri izvješća		
3.1.	Izvještajno razdoblje	13	
3.2.	Datum zadnjeg prethodnog izvješća	13	
3.3.	Izvještajni ciklus (godišnji, dvogodišnji itd.)	13	
3.4.	Kontakt osoba zadužena za pitanja u vezi s izvješćem i njegovim sadržajem	40	
3.5.	Proces za definiranje sadržaja izvješća	13	
3.6.	Granica izvješća	13	
3.7.	Ograničenje opsega ili granice izvješća	13	
3.8.	Osnova za izvještavanje o tvrtkama nastalim zajedničkim ulaganjima, podružnicama, zakupljenim objektima, djelatnostima povjerenima vanjskim izvršiteljima i drugim subjektima koji mogu znatno utjecati na usporedivost između različitih izvještajnih razdoblja i/ili između različitih organizacija.	Nije relevantno	
3.9.	Tehnike mjerenja podataka i osnove za izračune, uključujući pretpostavke i tehnike na kojima počivaju procjene, primjenjuje kod primjene pokazatelja i drugih informacija u izvješću.	Nema informacije	
3.10.	Objašnjenje učinka svake prepravljene informacije iznesene u prijašnjim izvješćima te razlozi za takvu prepravku	Nije relevantno	
3.11.	Značajne promjene u odnosu na prethodna izvještajna razdoblja s obzirom na opseg i granicu izvješća ili metode mjerenja primijenjene u izvješću.	13	
3.12.	Kazalo sadržaja GRI	36-38	
3.13.	Verifikacija	Nema informacije	
4.	Upravljanje, obveze i uključenost		
4.1.	Upravljačka struktura organizacije	6	
4.2.	Neovisnost predsjednika izvršnog tijela	Nije primjenjivo u Hrvatskoj	
4.3.	Nezavisni članovi izvršne strukture organizacije	Nije primjenjivo u Hrvatskoj	
4.4.	Mehanizmi za davanje preporuka ili smjernica nadzornom odboru od strane dioničara i zaposlenika	28	
4.5.	Povezanost naknada članovima najvišeg tijela upravljanja, višim i izvršnim menadžerima i učinka organizacija	Nema informacije	
4.6.	Postojeće procedure unutar najvišeg tijela upravljanja kojima se osigurava izbjegavanje sukoba interesa	28	
4.7.	Procesi određivanja kvalifikacija i stručnosti članova najvišeg tijela upravljanja glede strateškog usmjerenja organizacije vezanog uz ekonomska, okolišna i društvena pitanja	Nema informacije	
4.8.	Izjave o misiji ili vrijednostima, interno razvijeni kodeksi ponašanja te načela važna za ekonomski, okolišni ili društveni učinak kao i status njihove provedbe	www.hbor.hr , 28	
4.9.	Postupci najvišeg tijela upravljanja za nadgledanje upravljanja ekonomskim okolišnim i društvenim učinkom, uključujući značajne rizike i prilike te pridržavanje ili poštovanje međunarodno prihvaćenih standarda, kodeksa ponašanja i načela.	Nema informacije	
4.10.	Procesi ocjenjivanja učinaka najvišeg tijela upravljanja u pogledu ekonomskog, okolišnog i društvenog učinka.	Nema informacije	
4.11.	Pristup načelu opreznosti	Nema informacije	7
4.12.	Ekonomske, okolišne i društvene povelje, načela ili druge inicijative	11,16,20	
4.13.	Članstva u udruženjima	11	
4.14.	Popis dioničkih skupina	13	
4.15.	Osnova za određivanje i odabir dionika za sudjelovanje	13	
4.16.	Pristupi sudjelovanju dionika	Nema informacije	
4.17.	Ključne teme i zabrinutosti dionika	14	
5.	Pristup upravljanju i pokazatelji učinka		
	POKAZATELJI EKONOMSKOG UČINKA		
	Ekonomski učinak		
EC1.	Izravna, stvorena i distribuirana ekonomska vrijednost	7	
EC2.	Financijske posljedice te drugi rizici i prilike vezani uz klimatske promjene	3,14	7
EC3.	Obveze organizacije koje se odnose na definirani mirovinski plan	Nema informacije	
EC4.	Značajna financijska pomoć primljena od vlade	Nema informacije	
	Tržišna prisutnost		

EC6.	Domaći dobavljači	Nema informacije	
EC7.	Zapošljavanje domaće radne snage	Nije relevantno	
	Neizravni ekonomski utjecaji		
EC8.	Infrastrukturalna ulaganja radi stvaranja koristi za opće dobro	9	
	OKOLIŠNI POKAZATELJI UČINKA		
	Materijali		
EN1.	Upotrijebljeni materijali prema težini ili obujmu	Nema informacije	
EN2.	Postotak upotrijebljenog materijala koji je reciklirani ulazni materijal	Nema informacije	
	Energija		
EN3	Izravna potrošnja energije prema primarnom izvoru energije	22	8
EN4	Neizravna potrošnja energije prema primarnom izvoru energije	22	8
EN6	Inicijative za stvaranje energetski učinkovitih proizvoda i usluga ili proizvoda i usluga zasnovanih na obnovljivoj energiji, te smanjenje potreba za energijom kao rezultat tih inicijativa	17-20	9
EN7	Inicijative za smanjenje neizravne potrošnje energije i ostvarena smanjenja	22	8,9
	Voda		
EN8	Ukupno crpljenje vode po izvoru	Nema informacije	
	Biološka raznolikost		
EN11	Biološka raznolikost: Korištenje zemljišta na zaštićenim područjima	Nije relevantno	
EN12	Utjecaj djelatnosti na biološku raznolikost u zaštićenim područjima	Nema informacije	
	Emisije, otpadne vode i otpad		
EN16	Ukupne izravne i neizravne emisije stakleničkih plinova prema težini	Nema informacije	
EN17	Druge relevantne neizravne emisije stakleničkih plinova prema težini	Nema informacije	
EN19	Emisije tvari koje uništavaju ozon prema težini	Nema informacije	
EN20	NOx, SOx i druge značajne emisije u zrak prema vrsti i težini	Nema informacije	
EN21	Ukupno ispuštanje vode prema kakvoći i odredištu	Nije relevantno	
EN22	Ukupna težina otpada prema vrsti i metodi zbrinjavanja	23	8
EN23	Ukupan broj i obujam znatnih izlivanja	Nije relevantno	
	Proizvodi i usluge		
EN26	Inicijative za ublažavanje utjecaja na okoliš, opseg ublažavanja utjecaja	17-23	8,9
EN27	Preuzeti prodani proizvodi i njihova ambalaža	Nije relevantno	
	Pridržavanje propisa		
EN28	Novčane kazne i sankcije zbog nepridržavanja propisa	Nema	8
	POKAZATELJI RADNIH ODNOSA I DOSTOJNOG RADA		
	Zapošljavanje		
LA1	Radna snaga prema vrsti zaposlenja, ugovora o zapošljavanju i regiji	25	
LA2	Fluktuacija zaposlenika prema dobnoj skupini, spolu i regiji	27	6
	Odnosi zaposlenika i menadžmenta		
LA4	Zaposlenici obuhvaćeni kolektivnim ugovorima	30	1,3
LA5	Najmanje razdoblje u kojem se unaprijed obavještava o značajnim promjenama u poslovanju	Nema	
	Zdravlje i sigurnost na radu		
LA6	Zastupljenost ukupne radne snage u formalnim zajedničkim odborima za zdravstvena i sigurnosna pitanja	28,31	
LA7	Stopa ozljeda, profesionalnih bolesti, izgubljenih dana i smrtnih slučajeva	31	
LA8	Zdravstveni programi	31	
	Obuka i obrazovanje		
LA10	Prosječan godišnji broj sati obuke po zaposleniku prema kategoriji zaposlenika	Nema informacije	
LA11	Programi za stjecanje vještina i cjeloživotno učenje	27	
LA12	Ocjena radnog učinka i individualnog razvoja	28	
	Raznolikost i jednake mogućnosti		
LA13	Sastav upravljačkih tijela te struktura zaposlenika	26	
LA14	Omjer osnovne plaće muškaraca i žena prema kategoriji zaposlenika	Nema informacije	
	POKAZATELJI UČINKA LJUDSKIH PRAVA		
	Prakse ulaganja i nabave		
HR1	Ugovori o značajnim ulaganjima koji sadrže stavke o ljudskim pravima ili analitičkom pregledu (screening)	Nema informacije	2
HR2	Značajni dobavljači i podugovarači podvrgnuti analitičkom pregledu	Nema informacije	2
	Nediskriminacija		
HR4	Slučajevi diskriminacije i poduzete mjere	30	1,6
HR5	Ugrožavanje ostvarivanja prava na slobodu udruživanja i kolektivnog pregovaranja i mjere za podupiranje tih prava	30	1,3
	Dječji rad		
HR6	Slučajevi dječjeg rada i poduzete mjere za sprječavanje	Nije relevantno	1,5
	Prisilni i obvezni rad		
HR7	Slučajevi prisilnog ili obveznog rada i poduzete mjere za sprječavanje	Nema informacije	1,4
	Sigurnosne prakse		
HR8	Postotak zaštitarskog osoblja obuhvaćenog obukom o politikama ili postupcima organizacije u vezi s aspektima ljudski prava koji su relevantni za djelatnosti	Nema informacije	2
	POKAZATELJI DRUŠTVENOG UČINKA		
	Zajednica		
SO1	Programi kojima se procjenjuje ili upravlja utjecajima poslovnih djelatnosti na zajednice	Nema informacije	
	Korupcija		
SO2	Poslovne jedinice podvrgnute analizi korupcijskog rizika	32	
SO3	Zaposlenici obuhvaćeni obukom o antikorupcijskim politikama postupcima	32	
SO4	Mjere poduzete kao odgovor na slučajeve korupcije	32	10
	Javna politika		
SO5	Stajališta organizacije vezane uz javne politike i lobiranje	4,14,32	10
	Pridržavanje propisa		
SO8	Novčane kazne i sankcije zbog nepridržavanja zakona i propisa	Nema	
	POKAZATELJI UČINKA ODGOVORNOSTI ZA PROIZVOD		

	Zdravlje i sigurnost kupaca		
PR1	Sigurnost proizvoda	Nema informacije	
	Informacije i oznake na proizvodima i uslugama		
PR3	Podaci o proizvodi i uslugama	www.hbor.hr	8
	Marketinške komunikacije		
PR6	Programi za poštovanje zakona, standarda i dobrovoljnih kodeksa	Nema informacije	
	Poštivanje privatnosti kupaca		
PR8	Pritužbe u vezi s povredama privatnosti kupaca ili gubitku osobnih podataka o kupcu	30	
	Pridržavanje propisa		
PR9	Novčane kazne za nepridržavanje zakona i propisa koji se tiču ponude i upotrebe proizvoda i usluga	Nema	

Ključni pokazatelji - crno
Dodatni pokazatelji - sivo

POPIS KORIŠTENIH KRATICA

AZOP	Agencija za zaštitu osobnih podataka
CEB	Razvojna banka Vijeća Europe (Council of Europe Development Bank)
DEG	Njemačka razvojna banka (Deutsche Investitions- und Entwicklungsgesellschaft)
DOP	Društveno odgovorno poslovanje
EAPB	Europska udruga javnih banaka (European Association of Public Banks)
EBRD	Europska banka za obnovu i razvoj (European Bank for Reconstruction and Development)
EIB	Europska investicijska banka (European Investment Bank)
EIF	Europski investicijski fond (European Investment Fund)
EUR	Euro
FZOEU	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
GEF	Globalni fond za okoliš (Global Environment Facility)
GRI	Globalna inicijativa za izvještavanje (Global Reporting Initiative)
HBOR	Hrvatska banka za obnovu i razvitak
HGK	Hrvatska gospodarska komora
HOK	Hrvatska obrtnička komora
HUB	Hrvatska udruga banaka
IBRD	Međunarodna banka za obnovu i razvoj (International Bank for Reconstruction and Development)
IPARD	Pretpristupna pomoć Europske unije iz programa IPARD (Instrument for Pre-Accession Assistance for Rural Development)
KfW	Njemačka kreditna banka za obnovu (Kreditanstalt für Wiederaufbau)
KN	Kuna
MINGORP	Ministarstvo gospodarstva rada i poduzetništva Republike Hrvatske
MZOPU	Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva Republike Hrvatske
MSP	Malo i srednje poduzetništvo
OIE	Obnovljivi izvori energije
RH	Republika Hrvatska
SAPARD	Pretpristupna pomoć Europske unije iz programa SAPARD (Special pre-accession Assistance for Agriculture and Rural Development)
UNEP FI	Program Ujedinjenih naroda za okoliš – Financijska inicijativa (United Nations Environment Programme Finance Initiative)
UNDP	Program Ujedinjenih naroda za razvoj (United Nations Development Programme)
UNGC	UN Global Compact
USD	Američki dolar (United States Dollar)

Podatke prikazane u Izvješću o društvenoj odgovornosti HBOR-a 2009.-2010. prikupili su zaposlenici HBOR-a i članovi DOP radne skupine HBOR-a.

Riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u ovom Izvješću korišteni u muškom ili ženskom rodu odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

Kontakti u HBOR-u zaduženi za pitanja u vezi s izvješćem i njegovim sadržajem:

HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK
Ured Uprave
Petar Mandić, Predstojnik Ureda Uprave
Maja Rajačić, DOP radna skupina

Strossmayerov trg 9
10000 Zagreb
Hrvatska

e-mail: dop@hbor.hr
web: hbor.hr